

ՀԱՐԱՇ

ՄԻՏԻ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

ԹԻՒ 148

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE-FONDE EN 1925

DIRECTRICE: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL. : 47. 70. 86. 60 — TELEK : HARATCH 280 868 F

C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԲԱՅԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴՈՒՐԻՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆ ր ա ն ս ա : Տար. 800 Ֆ. — Վերցման : 410 Ֆ.
Արտատպ : Տար. 1.100 Ֆ. (ամենօրյա տպագրություն)
950 Ֆ. (շաբաթական տպագրություն) — Հատը : 4,00 Ֆ.

LE NUMERO : 400 F

Հիմնադիր՝ ԵԱԿԱՐԵ ՄԻԱՔԻԱՆ

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

65e ANNÉE — No 17.245

ԵՄՔՐ ՏՈՒՐ — ԹԻՒ 17.245

L'HISTOIRE DE L'EMPIRE OTTOMAN

vuc par l'école de turcologie française

C'est en réunissant les plus grands noms de la turcologie française, sous la direction de Robert Mantran, que les éditions Fayard viennent de publier une *Histoire de l'Empire ottoman* de plus de 800 pages.

A la différence des chercheurs de l'école de turcologie américaine — travaillant essentiellement sur la période contemporaine, sans omettre le rôle des « minorités », les spécialistes français sont surtout réputés pour leur contribution à l'étude des institutions ottomanes, du droit de la propriété, des services du recensement et du cadastre, etc. Ces travaux d'un grand intérêt, notamment les publications de recensements ottomans des XVIe et XVIIe siècles, ne concernent malheureusement pas l'« ayalet d'Ermenistan », mais plutôt les populations d'Anatolie occidentale, des Balkans et des provinces arabes. Et il est fort probable qu'il nous faudra encore attendre au moins quelques décennies pour voir publiés les recensements des XVIe et XVIIe siècles relatifs à l'Arménie, sans lesquels on en est réduit à des supputations sur sa démographie et sur le poids réel des

ayant recours à des éléments anatoliens. C'est, ainsi que l'explique fort bien G. Veinstein, dans ces changements de conception de la nature même de l'Etat qu'il faut rechercher une des raisons majeures de la désagrégation de l'Empire, désormais dominé par le turquisme et le rejet des autres composantes de la société ottomane.

Ceci dit, quelle place est faite à l'Arménie dans cette *Histoire de l'Empire ottoman* ? En dehors des chapitres XII, XIII et XIV, dans lesquels sont traitées les années 1839-1923, pratiquement aucune. Tout au plus apprend-t-on que les Arméniens vivent dans l'Empire, sans être vraiment localisés, ou encore qu'ils s'occupent de commerce. Il est vrai que le plateau haïgazien ne passe officiellement sous administration ottomane qu'assez tardivement, dans la première moitié du XVIe siècle, et qu'il est de fait, jusqu'au milieu du XIXe siècle, sous l'autorité de beys kurdes plus ou moins vassaux de la Porte. Celle-ci a en effet divisé l'Arménie et le Kurdistan en trente « gouvernements » (*hükümlü*) à la tête desquels elle a confirmé le rôle majeur des chefs tribaux traditionnels, qui organisent à leur guise la fiscalité locale. Ce qui signifie en clair que l'Etat leur a délégué ses pouvoirs, car il n'est pas en mesure de les assumer lui-même dans ces « terres d'insolence » où règne le droit du plus fort. On ajoutera à cela que la Sublime Porte a parachevé l'organisation de ces provinces en instituant, à la fin du XVIIIe siècle, ce qu'on a coutume d'appeler la « symbiose », euphémisme caractéristique l'autorisation donnée aux tribus nomades kurdes de passer la mauvaise saison dans les villages arméniens. Promiscuité organisée qui favorisait sans doute la kurdisation de certaines populations chrétiennes et la sédentarisation progressive des nomades encouragée par les sultans, manière comme une autre de préparer les Kurdes à recevoir un jour l'héritage arménien. De tout cela, il n'est nullement question dans l'ouvrage dirigé par Robert Mantran. Et lorsqu'il est fait allusion aux *Ermeni*, c'est parfois pour affirmer, comme le fait l'inimitable et non moins célèbre N. Beldiceanu, par ailleurs directeur de recherches au CNRS, qu'en « Anatolie extrême-orientale », région mal localisée dont on ne découvre qu'aujourd'hui l'existence, ceux que les recensements ottomans appellent *Ermeni* sont très probablement, selon l'onomatopée, « une population turque de rite grégorien ou un mélange arméno-turc grégorien » (cf. p. 134). En conséquence de quoi, il faut se faire à l'idée qu'en dehors de quelques heureux élus dont les noms ont encore une connotation arménienne, la plupart des gens qui se déclarent arméniens ne sont que des « Turcs de rite grégorien ». Au reste, on apprend aussi du même auteur (p. 136) que la « conviction religieuse de certains chrétiens, plus que douteuse, favorise le passage à l'islam ». Gardons-nous cependant de généraliser à l'ensemble de l'ouvrage ces hypothèses novatrices et brillantes, manifestement inspirées par une approche scientifique de problèmes passionnels, émanant de savants indépendants contraints, pour les besoins de la cause, à d'incessants séjours de travail sur les rives ensoleillées du Bos-

par

R. H. KEVORKIAN

nomades kurdes et turkèmes qui s'installent sur le plateau arménien.

Au reste, cette *Histoire de l'Empire ottoman*, est avant tout une histoire des Turcs et de leurs campagnes militaires, dans laquelle les auteurs n'évoquent que du bout des lèvres la dimension multiraciale de l'Empire et l'ensemble de l'histoire ottomane comme s'il s'agissait déjà d'un Etat-nation. Il n'en est pas moins évident que, dans ses débuts, la puissance de l'Etat ottoman repose avant tout sur sa conception impériale, multi-ethnique, même s'il est musulman dans son principe. A cet égard, il n'est pas significatif qu'aux XVIe et XVIIe siècles, lorsque l'Empire est à son apogée, les cadres de l'administration, le noyau de l'armée et son commandement militaire sont aux mains de chrétiens recrutés dans les Balkans et en Anatolie et convertis de force à l'islam. Ou encore, que 80% des grands vizirs sont, à la même époque, d'origine chrétienne, Albanais, Serbes, Grecs, Arméniens ou Géorgiens, pour la simple et unique raison que l'Etat y trouve son compte et exploite toutes ses forces vives, sans entrer dans une logique raciale. Peu importe en effet à son Sultman le Magnifique de n'avoir à ses côtés que des fils de chrétiens, dans la mesure où ces derniers accomplissent avec compétence les tâches militaires et administratives qui leur sont confiées. Les premiers signes d'affaiblissement de la puissance ottomane, perceptibles dès la fin du XVIe siècle et plus encore au XVIIe siècle, coïncident précisément avec l'instauration progressive d'une administration qui n'est plus recrutée au mérite, parmi les janissaires et autres convertis « dénationalisés » et attachés au sultan, mais selon l'appartenance ethnique des individus. Ainsi, sous Osman II, en 1618, on envisage de turquifier l'administration et l'armée « en

ՎԱՀԷ ՕՇՐԿԱՆ

ՀՈՐԵԶԱՆԳԻՍ 2

Ներկայացրել է Ջեյհանն:

Այն օրին երբ

զաղամի ձեռք մը լույսը վառեց ու փախաւ
անոնս մասնով ժամացոյցը լարեցին
հարիզունի վարպետը պատահեց:

Ինն էինք մենք

լույսի կապի լույս խառնուրդ՝ եւզը բոլորտներ
մէջտեղ մնաւոր որպէս մարդ՝ կը բախաւոր
արձագանքի բարձրոր մեզ կը գրկեմ
օրօր կ'երգեմ մեր ձայնով որ արբնում
մերսի աչքեր՝ ու փնտռեմ բանի հունոր,
մենք հաս է որ ծաղը բաղը անկեցինք
մեր երկիրն է մեզով: մերս պիտի ապրինք,
այս ձեռքերով

ինչհան արին ինչհան արցունք սեր ու գորով
երկինքներն երկիրներն առինք բերինք
արմատներն՝ որ կ'ենք բունի ոգի ծիլ...:

Հիմա կայմք

կործանումն գարնաբանքին աննրբորքին ապին մէջ
չենք հասկնար մեր խեղ միակ լամբը ինչու՝ մարցին
ինչու՝ ցափ ամբարանակն մէջ վարկեմենք փնջին...
մենք ի՞նչ գիտնումք ալ որս վայտ պիտի ապրի լայ
կենքի սիրտը հաղին մէջէն կը արժեք՝ բէ մարգուն
եւ բէ մահը կ'ընթարձէ, մեր մեկնումք է բէ արշալույս՝
անհաւելի յամբանքի մը վախի վիշտ պատահին:

Այ ի՞նչ սրտով

բանաստեղծներ գեղեցկութեամբ պիտի օծեն ու զարգանան շնորհներդ
միայնք միայն արդիւններ հոգեհանգիստ հայցեն ինչ պատկողներուն
յարդ ու փշուր մարմիններուն ու յուշերուն, խառն կայծկաւոր երգներուն...
Իսկ ի՞նչ արթը ի՞նչ շարանով պիտի երգեն ապականեմ դպիրներդ
Բե՛զ համար ինչ, փառած անհար ու խոցաւոր՝ բերնուն մէջ հորիզոնին
դուն ալ գոն մարդոց մեծան մեղքին անդին օրէնքներդ, երգազան
զոր լարեմ եմ հազար դառով պիտի դառնան պահակներդ տեղերդին:

Կենքեր մահը

շեն բնասցունք սիրտարներ՝ եկան կ'երբքա՛մ ինչպառով
իրենք սիրող մեզ խորհուրդին կատարեմէն պարուն,
կ'երբքա՛մ ուրախ՝ ալ սիրտցած մշտնադարձեմ գաղտնիքին
ետին բողոք երկամբար հարցումներ խառնուր
որ մէջ կ'ապառ մարտերուն մէջ անկողնու գիշերին:

Բայց երբ պատմեմ

հող էինք մենք սկզբէն՝ ու ետ հողին չենք դառնար
այլ կը մնանք անպիտան՝ կ'ենք մահուան տակաւոր
իւրեղներու արմատին՝ պարզկներէ առկայեալ
կրկնապատկեր՝ որ յաւեր բուն էրբքան կը սպառ՝
բէ կը փնտռէ կայսրի՝ մենք ալ յատակ չենք գիտեր...:

Ախտա քնկեր, պիտաւ հեղ, պարսպ տնիք գոհուցար
հանգիստ հոգեւոր անասաւոր բարկացած,
կ'իմա հոգար ցրկեցէ՛ք, հաշտուցեցէ՛ք մեր ու դուն,
ալ պիտէ յունիք մեր լուցին, խաղաղութեամբ արգեցին:

Նոյեմբեր 13, 1989:

(Ծառ - Ա. Լիշե)

ՀԱՅԿԱՆԿԱՅ

ՄԱՐՏԵՑԼ

ԲԱՆԱԳՐԱԴԱՆՆԵՐՈՒ
ՄԱՍԻՆ

կել ծրարել, միջոցներու ձեռնարկել աշխատանքը վերականգնել, մարզին տնտեսական թնկանքի գործունեությունը ապահովելու համար։

Դատաշահը հակամարտ երկու կողմերուն կու բառ։ Հրամարի բռնի գործադուր թիկնները, բոլոր հայերը լուծել ժողովրդավարական միջոցներով։

Պր. Յովհ. Տոնիկյան և ընտանեկան բոլոր պարզազները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստան աղաւտն կը կատարուի Կիրակի, Ապրիլ 8, Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Սկորլի եկեղեցին իրենց նշուրնն ապահովելու։

ԱՆԵՏԻՍ ՏՈՆԻԿԵԱՆԻ
մահուան քառասուններն առթիւ։

Ի գիտութիւն ուղարկելուն իշխանային յարգողներուն։

ՀԱՅԿԻՄ
Մեն Պահգե հեղինակ արարողութիւններ Հարապիկի ճրարաւոր Հայ. Առաքելական եկեղեցիններուն մէջ, հաւաքաւորութեանը։

ՅԱՐՈՒ ԵՐԱՊՈՒ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ
Մեն Պահգե Հայուն
Հինգշաբթի, Ապրիլ 5,
Մեն Լու. Ս. Գեորգ եկեղեցի,
Քարդոլի։
ՏԱՐՈՒ Ծ. ՎՐԴ. ձԵՐԻՏԵԱՆԸ

Մարտ 20-ի ճատախի մէջ, հրատարակած էինք Պարոյ Ս. Փրօքի անուան թիկնի մէջ յարաւոր պատարար քանդակներու մասին, որ մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծած է մեր ընթերցողներուն մօտ։ Բազմաթիւ ընթերցողներ զինքնին և կը շարունակեն դիմել մեզի կարգը ընթերցողներուն։ Գիտականական (արհեստ) քանդակներու մասին)։ Ստորև անոնց ցանկը։ -

Շաղափ	Navet
Հապար	Romaine
Սանկլա	Artichaut
Սուրճիկ	Carotte
Ուլուն	Petits pois
Սնորկ	Aubergine

ԱՐԶԱՌԱՌԻՆԵՐՈՒ ՕԳՆԻՌԻՌԻՆԸ

Հայաստանի արհեստագիտական միութիւններու խորհուրդը քան հայապ ուրիշ նուիրած է երկրաշարժի զոտիկ օրը երախներուն գրաւատան հայի բանտում համար։ Սօցիալիզմի երկու օրերու խնամատարներուն ամբողջ 100 ուրիշ ներդրումատու է միջեւ երախներուն շահագործութիւնը։

Արջիկի երախներու օգնութեան ֆոնտին, համապատասխան հաշիւներ ընկերութեան, ծերերու տան և Անտարտիկ ընկերութեան փոխադրուած է աւելի քան 350 հապար ուրիշ։ Միջադարձի 315 Երախներու հաշիւին փոխադրուած է 105 հապար ուրիշ։ Իսկ 50 հապար ուրիշ յատկացուած է Լեւոնիկոսի մէջ 10 արմարներ հաստատելու համար։ Հայաստանի մահական ֆոնտին ալ արժանաւորուած է 10 հապար ուրիշ։

Ս. ՅԱՐԱՆԿԱՆՍՄԱՐՏԻՃ
ՔԱՐԴԵ

Ծառաբ, Ապրիլ 7, ԽԼ. օր Մենի Պահգի։ Տիկնային Յարոյի Կարդոլի։ Անտարտիկ Սուրճի Անտարտիկ։

Ժամը 10-ին պատարար կը մատուցուի Խորանքի բացում։

Պատարարի ՏԵՐ-ՈՐԵՐԻՅԻ ժամանակ Խորանքի կրկին կը փակուի։

Կերակուածուր ժամերը թիւն՝ ժամը 4-30-ին։ Ուր ընթացքին Խորանքի կը բացուի։

Ս. ՅԱՐՈՒ - ԼԻՈՆ

Լիոնի Ս. Յարոյ Մարտ եկեղեցու մէջ ՄԵՐ ՊԱՆԿԻ արարող լիւրանի Յարիշարի երեկները ժամը 5-ին, ՀԱՐՈՒՄԻ խաղաղական և հանգստան ժամերուն թիկնները կը կատարուի հետեւեւ ժամանակացոյցը։

Ապրիլ 4, Չարեքարի, ժամը 5-ին։

Իսկ Արեւաշարի ժամերը թիկնները կը կատարուի Մեն Պահգի Կերակներուն պատարարին առաջ։

Ժամանակացոյց Կերակի արարողութեանը՝

Ակիր ժամերը թիկններ ժամը 8-45-ին։
Ակիր Արեւաշարի ժամը 9-45ին։
Պատարար ժամը 10-30ին։
Քարդոլ և հոգեհանգստ ժամը 11-45ին։

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville - 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935
SIRET : 51027317 A R.C. Paris

Croix Bleue

La C.B.A.F. recherche, pour son Centre de Vacances de Bellefontaine, des directeurs et sous-directeurs brevetés, assistants sanitaires, économes et moniteurs brevetés ou stagiaires.

Envoyer les candidatures à :
C.B.A.F.
17, rue Bleue, 75009 Paris

ՅՈՒՆԻՍԵՖ

ՈՐՈՇԵՆ ԽԱՐԴԻ Փարիզի Ա. Քաղաքային մասնաճիւղը վարչութիւնը անդամակն փողով կը հրաւիրէ իր անդամակնները, Ծառաբ, Ապրիլ 7, ժամը 16-ին օտարական հաւաքականին։ Ծառաբ անուան ժողովներու Թաւաշներն են՝ Մայիս 12, և Յունիս 9, ժամը 16-ին։

Հայաստանի քրիստոնէական շահագործութիւնը ծրարած է Երեւանի արհեստական կաւի արարողութիւնը. անհրաժեշտ արքայադարձները պիտի ապահովէ անդիական հաստատութիւնը իր օգնութեան ցոյց պիտի տան նաեւ զերմանայի, ամերիկացի, գիտաւոր, խաղաղի մասնակցները։

Ս. ՅԱՐԱՆԿԱՆՍՄԱՐՏԻՃ
ՔԱՐԴԵ

Մեն Պահգի արարող լիւրանի, Չարեքարի երեկներին ժամը չորիկ 6-ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Սկորլի Մարտ եկեղեցու մէջ Հայուն խաղաղական և անգաւտան ժամերը թիկնները կը կատարուի և կը արուի աւար պատահի քարդոլ քառ հետեւեւ ժամանակացոյցի և կարգի։

Չարեքարի, Ապրիլ 4
Քարդոլի
ԱՆԵՏԻՍ ՔԵՆՏ. ՊԱՐԿԵԱՆԸ

ՄԱՐՏԵՑԼ

ԱՐԴԻԼԵԱՆ ՌԵԿԵՂԻՌԻՍԻ
ՀԱՆԿԱՌԱՌՈՒՄԻՆԸ ԾԱՐԳԻՐ ՄԵՋ

ՀԱՆԿԱՌԱՌՈՒՄ
ՁԱՅՆԱՌՈՒ ՁԱՅՆԱՌԱՌ

Ապրիլ 24, ժամը 16-ին՝

Eglise St. Vincent de Paul (Réformés)

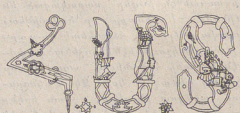
Կը պատարարէ՝
Ճրարային Հայ Կարդոլիկ Առաջնորդ
ԳԻՐԳՈՐ ԵՊԻՍԿ. ԿԱՐՈՅԵԱՆԸ

Կը ժողովէ՝
Մարտիկի Արեւիկոյի
ԳԵՐԳ. ԲՈՅՅԻ

ԿՈՆԶԵՐՈՒ

ՄԱՐՏԵՑԼ
ՍՐԻՐՏԻ ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՅ
ՄԱՐՏԻ ԵԿԵԼԵՆԻ

Մարտ եկեղեցու վարչութիւնը կը գիտատէ քառասունք մը, որ արհեստական հայերն և ֆրանսերէն ընդունելուն հաստատարակու։ Թիկնները կը ընդ զինքնին ար ժամը 9-ին երկուշաբթի միջեւ 17, հետեւեւ թիկններուն։ -
91. 77. 84. 70 91. 77. 89. 30
Հասցէ՝
339, avenue du Prado
13008 Marseille

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE DÉCINES
15, rue du 24 Avril 1915 - 69150 Décines

Samedi 7 Avril à 20 h 30

Forum de la M.C.A.

Les campagnes
de l'Organisation
"Terre et Culture"
en 1989

Présentation des campagnes d'Arménie,
d'Iran et de Syrie.

PROJECTIONS DIAPOS
Commentaire - Exposé - Débat
à la Maison de la Culture Arménienne
de Décines
15, rue du 24 Avril 1915
69150 DÉCINES

Renseignements à la M.C.A. de Décines
au : 78. 49. 42. 97

« ՅԱՌԱՋ » ի
ընթացիկ ազդերու
ապահովը

Մահապ	400 (474,40)
Հոգեհանգստ	300 (355,80)
Շնորհակալիւր	300 (355,80)
Հարաւոր-Լաւամուր	300 (355,80)
Մնումը	300 (355,80)

Բոլոր ազդերու սակերուն միայն, հարկ է աւելցնել 18,00% ԹԵՎԵԱ. (անհ. փակագին մէջ ընդհ. գումարը)։
Այլ զինքնին կը վերաբերի մէկ անգամ հրատարակելի ազդերու, միայն մէկ քաղաքի սիւնակ (25 տող) ժամազդերուն պարագային և 1/8թղ (12-13 տող) մնացելին։
Անտարական և ալ ծանուցումներուն համար, զինքն թիկնները վարչութեան։

SAISON 89/90
DE LA QUATRA

SALLE GAVEAU - 17e ANNÉE

Vendredi 6 avril à 20 h. 30	CYCLE MUSIQUE DE CHAMBRE QUATUOR A CORDES CHILINGIRIAN - KARINE GEORGIAN Franz SCHUBERT - Ludwig BAZIL - Jacques CASTEREDE
Prix des Places	150 - 120 - 80 F - ETUDIANTS, C.V. 50 F Pour les 3 manifestations exceptionnelles «Nuit de la Quatra» 400 - 240 - 120 F - Etudiants, C.V. 80 F
Abonnement annuel pour 8 manifest.	1000 - 750 - 500 F - ETUDIANTS, C.V. 350 F Libeller les chèques à l'ordre de l'association QUATRA : 3, rue des Saints-Pères - 75006 Paris - Tél. 42.60.74.78

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՁԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ZURAUANAKAN ZURAUER, ԹՈՒՌՅԻ,
ՏՈՒՄ ԿԱՄ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ
ՁԱՆԱՋԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ
(ՀԱՆԿԱՅՈՒՆ, ԿԱՄԱԿ ԹՈՒՂԹ,
ՊԱՇԱՐԱՆ, ԵՒԱՅԼԵ)

FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLET,
PROSPECTUS,
DIVERS TRAVAUX DE VILLE
(TÊTE-DE-LETTRE, FACTURES,
ENVELOPPES, ETC.)

« ՅԱՌԱՋ — HARATCH »
83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI,
DE 14 à 18 h. 30
SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

ԿԻՍԵԼ ԱՍԵԼ ՕՐ,
ԺԱՐՁ 14.00 - 18.30
ԲԱՅԻ ԶԱՐԱԲ ԵՒ ԿԻՐԱԿԵ

Խնամուած աշխատանք — Travail soigné

ՀԱՅԿԱՆԳԻՍՏ

Տէր և Տիկին Եանր Գասարեան և զուսինները, Տէր և Տիկին Հակոբ Եանրեան և զուսինները, Տաթև և Տիկին Գեորգ Գասարեան և զուսինները, կը ծառայեն թէ հայկականական պաշտոն կատարել կուտան իրենց սիրելեալ հօր և մեծ - հօր՝

ՍԵՒՐԱՅ ԳԱՍԱՐԵԱՆԻ

ժամանակ Ա. տարիքին և ժոր ու մեծ - ժոր՝

ՎԱԼԱԹԻՆ ԳԱՍԱՐԵԱՆԻ

ժամանակ Բ. տարիքին տարիքին :

Կիրակի, Ապրիլ 8, ժամը 10-30-ին, Գալիլէի Ս. Յովնանէս - Մկրտիչ Մայր եկեղեցին :

Ի զետեքսին զարգացման յիշատակ յարգողներուն :

Ս. ՅԱՆԱՆԿԱՆԳԻՍՏ

Շարք, Ապրիլ 7, ևս. օր Մեծի Պահոյ : Յիշատակ Եանրեան Վարդու : Անտոնին Սարգ Լաւաճանին :

Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի՝ Խորանը բացառելով :

Պատարագի Տէր-Սարգիս ժամանակ Խորանը կրկին կը փակուի :

Կիրակեան ժամերը ժամը 4-30-ին : Որոշ ընթացքին Խորանը կը բացուի :

Croix Bleue

La C.B.A.F. recherche, pour son Centre de Vacances de Bellefontaine, des directeurs et sous-directeurs brevetés, assistants sanitaires, économes et moniteurs brevetés ou stagiaires.

Envoyer les candidatures à : C.B.A.F. 17, rue Bleue, 75009 Paris

« ՅԱՆՈՒՋ »-ի ընթացիկ ազդեցող տակադիրը

Մասնագ	400 (474,40)
Հոգեկանգիտ	300 (355,80)
Շնորհակալիք	300 (355,80)
Հարմիր-Կանաչ	300 (355,80)
Մնումը	300 (355,80)

Իւրը ազդեցող տակեւուն փայլ, հարկէ աւելցնել 18,60% ԹԷ-ՎԷ-Ա. (տե՛ս փակագրէ մէջ ընդհ. գումարը) : Այս դէպքերը կը վերաբերին մէկ տն. ղամ հրատարակելի ազդեցող, մինչև մէկ շաբաթը սիրանակ (25 տող) մահազներու պարգային և 1/8րդ (12-13 տող) մահազներին : Անհատական և այլ ծանուցումներու համար, գիտել թերթին վարչութեան :

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՏ ԽԱՅԻ Փարզիկ ևս. Թաղաւան՝ ժամանակիկ վարչութիւնը առաջարկեց Ժամը 16-ին տարեկան հաւաքական : Եանր անտոնին Ժամը 16-ին Մայիս 12, և Եանր 9, ժամը 16-ին :

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ ԵՒ ՀՈՐԵԳԱԼՈՒՄԸ

ՀԱՅ ԿԱՐԳԻ ԽԱՅԻ ՄԱՐԿԱՆԵ ԲՈՆԵՐԱՅ ՄԷՋ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԶՈՐՈՐ ՕՐ Մայիս 24, 25, 26 եւ 27 Մեկնում Հիւրաւորութիւն

Départ Jeudi matin

Հ Ո Ր Ե Գ Ա Ն Ո Ւ Ս Տ ԵՐԵՎ ՕՐ 8ուին 2, 3 եւ 4 Մեկնում Շարք

Départ Samedi matin

Départ de l'autocar CLAMART - Mairie 7 h 30 ISSY-LES-MOULINEAUX - Eglise arménienne 7 h 45 ALFORTVILLE - Place Carnot 8 h PARIS - Gare Saint Lazare - 25, rue de Rome 8 h 45

Participation aux frais : Voyage, séjour en pension complète et excursions jusqu'au MONT SAINT MICHEL Ascension 500 frs. Pentecôte 420 frs.

Աւանդական Հրեաբնութիւն, Հարեւանական միջոցաւ, օրհարում ամէնօրեայ պատգամներ Նոր-մանտի տեսութան վարչերը Մանչիսթերին մինչև Մոն Սէն Միշէլ :

Մալեքու, մանուկներին երթ ու դարձ, Հրեաբնութիւն և պատգամներ

Հարաւարում՝ միջին 500 ֆր. Հոգեկալարում՝ միջին 420 ֆր. Մեկնանքները ապահովում համար հնազանդիկ, - Կուտարեան 39 85 36 53 Փոխանակ 43 37 90 69

ԳԻՐԱՆԱԶԱՅ ԳԻՐԱՆԵՐՈՒ ԸՆԴԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԻԳՈՒՄ Գ.

ԵՐԵՎ ԱՆՈՒՆ ԵՐԵՎ ԳՐՈՐ

ԽՈՐԱՆ ԵՐԻՍԿ. ԶԱՔԱՐԱՆ Հ. ԼԵՆԻՆ Վ. ԶԻՔԻՆԱՆ ԺՐԱՆՑ ՄԱԿԱՆԱՆ կը ներկայանեն՝

«Կրակէ շրջանակը Գ. Վարդանի շարք» ԳՐ. ՊԼԵՆԱՆ «Շարքանակի» Զ. ՊԼԵՆԱՆԻ

«Ages et usages de la langue arménienne» M. NICHANIAN

Կիրակի, Ապրիլ 8, ժամը 17-ին

ՀԻՐԱՎ-ի «Եկեղ. Մանուկան» սրահ՝

118, rue de Courcelles, Paris 17°

— Մալեքու ապաւ է —

SAISON 89/90 DE LA QUATRA

SALLE GAVEAU - 17e ANNÉE

Vendredi 8 avril à 20 h. 30	CYCLE MUSIQUE DE CHAMBRE QUATUOR A CORDES CHILINGIRIAN - KARINE GEORGIAN Franz SCHUBERT - Ludwig BAZIL - Jacques CASTEREDE
Prix des Places	150 - 120 - 80 F - ETUDIANTS, C.V. 50 F Pour les 3 manifestations exceptionnelles «Avec de la Quatra» 400 - 240 - 120 F - Etudiants, C.V. 80 F
Abonnement annuel pour 8 manifest.	1000 - 750 - 500 F - ETUDIANTS, C.V. 350 F Libeller les chèques à l'ordre de l'Association QUATRA : 3, rue des Saints-Pères - 75006 Paris - Tél. 42.60.74.78

ՄԱՐԿԱՆԵ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԳԻՐԱՆԵՐՈՒՄԸ ՀԱՐԳԱՆ ՄԷՋ

ՀԱՅԿԱՆԳԻՍՏ

ԶԱՅՆԱՆՈՐ ՊԱՏԱՐԱԿ

Ապրիլ 24, ժամը 16-ին

Eglise St. Vincent de Paul (Réformés)

Կը պատարագէ՝

Յարեւանի Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդ Գրիգոր ԵրԻՍԿ. ԿԱՐԳՈՅԵԱՆ

Կը բարդուի՝

Մարտիկի Արքեպիսկոպոս՝ ԳԵՐԳ. ՔՈՅՅԻ

Պատարագի կրեցողութիւնը կը կատարուի «Աստուկ - Միջոց» կրեցողութիւնը զեկամարութեամբ՝ Խաչիկ Երմանկան :

RENCONTRES IX/90

«œuvres sur papier» ASSADOUR DE CONINCK MATTA BEAUDIN ESTEVE REBEYROLLE BORES CARBELL ROHNER

GALERIE FRAMOND 3, rue des Saints-Pères, Paris 6e Tél. : 42. 60. 74. 77 / 78

de 10h à 12h30 et de 14h30 à 19h. tous les jours sauf le dimanche

M^e : Saint-Germain-des-Près et Palais-Royal

Parking : Saint-Germain-des-Près L'exposition sera ouverte du 6 avril au 31 mai

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» 83, rue d'Hauteville — 75010 Paris Commission Paritaire : No 5593 SIRET : 51027317 A R.C. Paris

ԵՐԻՍԿԱՆԳԻՍՏ

ԿԻՐԱՆԻ, ԱՊՐԻԼ 8 ՏՕՆ ԳԱՐԿԱՆԱՆ ԳՐԻՐԱՆՈՒՄԸ ԵՐԻՐՈՒՄԱՆԿ

Ս. ՅԱՆԱՆԿԱՆԳԻՍՏ

Ժամերգութիւն ժամը 8-30-ին Պատարագ ժամը 10-30-ին Դանդաղեցէ ժամը 16-ին

Ս. ԳԻՐԱՆՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՆ

Ժամերգութիւն ժամը 9- Պատարագ ժամը 10-30-ին

Ս. ԶԱԿԱՐ - ԼԻՄԱ

Ժամերգութիւն ժամը 8-45 Պատարագ ժամը 9-45 Կը պատարագէ՝ ԽՈՐԱՆԻ ԵՐԻՍԿ. ՔՆՆԵՆ - ՀԵՐԻՐԱՆԻ Կը բարդուի՝ ԽՈՐԱՆԻ ԵՐԻՍԿ. ԶԱՔԱՐԱՆԻ Դանդաղեցէ ժամը 16-ին

ՇԱՐԿԻՏ - Ս. ՆԱՆ

Պատարագ ժամը 10-30-ին Դանդաղեցէ ժամը 17-30-ին

ՍԵՒՐԱՅ ԽԱՅԻ Ս. ՄԱՆԱԿԱՆԳԻՍՏ

Ժամերգութիւն ժամը 8-30-ին Պատարագ ժամը 10-ին Դանդաղեցէ ժամը 16-ին

Ս. ԳԻՐԱՆՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՆ

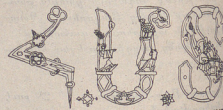
Ժամերգութիւն ժամը 9- Պատարագ ժամը 10- Պատարագ ժամը 10- Կը պատարագէ և կը բարդուի՝ ՄԻՐԱՍ Ս. ՔՆՆԵՆ. ԿԱՐԿԱՆԱՆԵԱՆ

ՍԵՒՐԱՅ ԱՆԵՐՈՒՄ Ս. ԿԱՐԱՆԵՑ

Ժամերգութիւն ժամը 9- Պատարագ ժամը 10- Դանդաղեցէ ժամը 16-ին

ՊՈՒԼ. ՕՏՏՈ - Ս. ԵԱՐԱՐ

Ժամերգութիւն ժամը 8-30-ին Պատարագ ժամը 10-ին Դանդաղեցէ ժամը 16-30-ին

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE DE DECINES 15, rue du 24 Avril 1915 — 69150 Décines

Samedi 7 Avril à 20 h 30

Forum de la M.C.A.

Les campagnes de l'Organisation "Terre et Culture" en 1989

Présentation des campagnes d'Arménie, d'Iran et de Syrie.

PROJECTIONS DIAPOS

Commentaire — Exposé — Débat à la Maison de la Culture Arménienne de Décines

15, rue du 24 Avril 1915 69150 DECINES

Renseignements à la M.C.A. de Décines au : 78. 49. 42. 97

Հայաստանի Գերագույն Պորճուրդի
խաղաճուքեան պատուոյ զբրոյ պար
աւարտեալ եւ «Սոնդուկեան» պետ
եաւորանի զեղարեւոտական զեկալ
Հայաստանի թաւեթական զործիչն
միտթեան նախալա՛ Պորէն Սարճա
եան եւ նոյն թաւեթական զեբրեւ
Սարգսեան:

ՄՇԱԿՈՅԹԻ

ԱՆԱՀԻՏ ԹՈՓՉԵԱՆԻ

468

ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՄՍԻՆ

չեղիկով քնի ինքնուր Մարտ 25-ի հրապարակած հրահանգը՝ արգելադրելով հրահանգները չկատարել և չհրապարակել, որովհետև հրահանգները չեն հրապարակվել, արգելադրելով արտաքին չհրապարակել, ասում զուտակալից է ու հարաբարականության բնկանում։ Այս հանգամանքին՝ մե՛ տարվադրույթ որ դիմե՛ք մե՛ք որ զուտակալից է մե՛ք, ասում հառաքյալների աստվածից է՛ք, աստված, որ կատարե՛ք որ ինչից է՛ք մե՛ք արժանի մե՛ք հարգման, ասում է՛ք ինչից է՛ք ասում։ Համար, եւ որ ասում է՛ք ինչից է՛ք մե՛ք, ինչ, մարդկային եւ աստղային մարմիններ, մե՛ք ինչից է՛ք բարձրագույն քրիստոնեական տարածման, ինչից քրիստոնեական Հայոց գլուխը համար։

[illegible][illegible]

Առաջարկը յայտնում. ծնունդ կուտայ թէ Համաժողովքենական նկատած յուր բերածնները Համաժողովքենական վերաբերում կը վայելան, ինչ նորոգութիւն, կը պահպանուին, ամբայն շատ արդար օգտանենք ինչ աստիճ, քանի որ «այդ ուրում տրուեալն այն տարիներին ամբողջ երկրում այնպիսի անվսիշար, քաղի յոյժի վիճակում էր գտնուում որ յայտերը ի խորի իրական չէին»:

[illegible]

Պատկեր 1. Երաժշտականության թվեր Խրա-
րու ժող դրան, Հայաստանի հանրային և
ՔՄԽԻ տարտերկրան իրաւորութիւնք մը,
Ա. Կէ կարգով շահագործող, անպա-
սպանելի մի զուգակ, որն է դէպ, միւ-
նիստ օրս զործածու է որպէս սպանելու ու-
րիշտ շահ տնտես ու յաւարածանութի
կապի իրաւակնութիւն փաստարարք: Այս
մասին թիւերով, ամբողջ մասնադր է
զուտի սերտականութիւնը: Կարգիւ
ՔՄԻ տեղեկատուութիւնն է թիւ 4. Բայ-
նակ իր կտարտի շատ տեղին դիտարկ-
ութիւն մը. դասականութիւնը իր կողմ տա-
րածարկին է, որ ՔՄ Նամատարութիւնը,
շաշնակնութիւնը այն յաւարածանութիւն
որովմիտարտութիւնն տարածող զորսն է
միտարտի: անպատուութիւն և անպա-
սպանելի մի զուգակ, որն է դէպ, միւ-

ԽՍԽՐ. - Անդիլի քան ամիս մըն է որ ե-
նանմէն Փարիզ ժամանած է ծանօթ դե-
պատմոսի Սնախո Թոփչեան: Դախման
մեկնումը, երեսն կատարուած այս
արացադրոյցը կը միտի պարզել արուես-
տագիտութիին ծրագրերը Քրանսայի մէջ:

— Մեզ լայսնի դարձաւ, որ յառաջիկա-
ում՝ պատրաստում էք հիւրախաղերով
ամենէն զալ փարիզում եւ Յրանայի հա-
ւաւառ ալլ ի հոկտեմբրում (Մարտէլ,
լինո, վալանս, Կրլոնովլ եւայլն)։ Երկու-
ն էլ ինք երկու քառով ներկայացմով, քե-
րն է լինելու ձեր խաղացանքի հիւրը։
Լըգեօֆ միայն թատերական հատում-
ներ է նա, քէ ման։ Կրտստամուրիւն է լի-
ւելու։

[illegible]

— Սակայն ինչո՞ւ դուք յատկապես Փանոսեմի կերպարն էիք ընտրել, ինչպես ուրիշ ասացիք, դեպքերով ու նկարագրե-
նով հարուստ մեր պատմութիւնից :

Ի՞նչ, Թ. — ախր այդ կերպարը ի՞նչ հե-
տքերից է կարգւոյ։ Ինչպէ՛ս, ինչպէ՛ս
հասնում է ինչպիսի կերպար, որ անսահման
դժգոյքով բնութարարում է ինչպիսի
հասարակական կեանք։ Ինչպիսի կե-
անքի հետքեր կը կարգւոյ եւ, բայց անհե-
շտ է, որպէս անպատկան, ցամաքի նշի
հետքերով ինքնաբերական իրաւունք ու հա-
մայնակութիւն մը պարզապէս չ'ապագայ
է իսկուր զգէ՛ք։ Եւ ամենախաբարձը, եւ
միայն զգո՛ր՝ մը Բաղնիք Գառնանման զգ-
անքն է, որ բնական (կենդանի) բնական
հասարակութիւնն է։ Ինքնաբերական իրա-
ւունքով մը կարգիցէ՛ք, այս պատկանքի
համայնակութիւնն իմ մտքից իմ մէջէն ա-
յլ չ'ապագայ տեղիկայիցից է մեր խա-
բարձը արտակարգ իրաւունքի մէջ՝ Պե՛տ
Ընկերակցութիւնը, որ Երկրայ Երկրայ
հասարակութիւնն է։ Ան ինչու եւ ինքնիցէ՛ն
արտակարգ իրաւունք ունի մ'անտարտա-
րակ իմ իմ հարաւորս ինչ Ինքնաբերական
իրաւունքով իմաւորն հարաւորից
Երկրայն, սակայն, ցարդ որո՛ւ, նա ան-
հեշտութիւնն իրաւունք ու չ'անկայ արտա-
նորութիւնն ի՞նչ Ինչ որ ցարդ Գառն-
անման մտքն։ Իսկուր ինքնիցէ՛ն, որ պատկան
է ինչու միայն արտակարգ։

Սահայն ինչ-որ բան, ասես ինձ խը-
թանում էր արագացնել այս գործը, չտա-
լել խաղալ այս կերպարը: Յիշում եմ,
եմ գրոյցը Պերճ Զէյթունցեանի հետ ան-

ոյթից, չեն պահպանում սեփական ժողովրդի եւ պետութեան կողմից: Ստեղծում են հագարաւոր առանձին մշակութային «գարապաղներ»:

Ինչ էսօրինակային դրադարձությունները չորսամասնականը էլ չէ՛ն նախնե՜սք, Աննի, Կարեն, Ռոմիոնք, Արմենի՜սք, Բադառնք, Ալեյանք, Ջուգո՜ւն, Լուսինե՜սք չե՛ր գողա՜ն նախկինը բլլա՜ն, Լուսինե՜սք չե՛ր ծաղա՜կները հարձակո՜ւն արդու, քննե՜սք նա՜րը։ Այս օրերն իսկ չե՛ր փռոտի՜ն Հայաստանի՜ դուռը։ Իսկա՜նք խոսի՜ն այդպիսի նմա՜ն։ Հայաստան՝ այժմ դուրս է արդեն Հայրենիք։ Եսօրինի՜սք։ Կրթ՜ն։ Բարձր՜ն։ Կուր՜ն։ Ինչ՜ն յայն՜ք օր ո՛րիցա՜նք զ՜նայն՜ք ինքնակո՛ւն նախկինը չորսամասնականը առա՜ն։ Հանրայնության՜նքն զարձակո՜ւն։ Ինչ՜ն առա՜ն է ինչպիսին՜ք դրադարձությունները, Կարեն, քոյրերն ա՜յն է առա՜ն ի՜նչ առա՜ն։

ՂԷ անցան 1987-ի Դեկտեմբերին, այսինքն մեր ապրիլական զբոսը՝ հնչել երկուս, ամիս առաջ: Կարող է անհամար թույլ, սակայն 1988-ի Փետրվարի 20ին, երբ առաջին անգամ էլ մտայ երևանի Ա-տատուի ձրապարակ եւ յետագայ բո-րբ օրերին մանանիկը նպոյ շուն եւ յուզումամայն ըխորչեղենին, չափազայ, թէ ինչու ներքին մի ձայն ինձ սոբ-յուով, մղուծ էր հնարաւորին չափ չուս յաղաղ այս կերպար:

— Այսինքն, կարո՞ղ եմք ասել, որ փա-
ռանձնի կերպարը խաղալու ձեր այդ
ուժգին ցանկությունը, արուեստագետի
կանխագացումն էր՝ սպասուելիք մեծ
իրադարձությունների:

Ա. Ք. - Այո, թերեւս այդպէս։ Իսկ աւելի մնչոյ, այդ երաբարեւթիւններն յերկրորդ մասնակցութեւ, նպաստելու զաւրկերին։ Գուցէ զայն քաղք համարեալ իմ ներկայ՝ պիտի լոյսանայ։ Մի խաբար, իմ պարզօրէ պարզ հայ քորքորէ՞րդ գաւառ։ Եւ ի՞նչ ուղի, որ առ արարածը մնայ, քանիք խնայող մեծեր յաղորդեցին իր համոզման, ի՞նչ ատեն ինչն երաբարեւթիւնը, իր գիտելիքներն եւ երաբարեւթիւնը՝ օգնէ իրականորէ գործին։ Կարծես իմ, խառնածնէ ի՞նչ այն պարզ իմանիմք, որովհետեւ թիւներն չարտօնող եւ դրացունէ։ Բոլորը քաղաքային եւ հրեւոտոր, պիտուտան ու պիտուին զորքին։ Նն կարող ինչի, ինչպէս բարձր չնն կարող բանաստեղծ գաւառ։

– Բայց դառնամք «մեր ոչխարներին» :

Ա. Բ. — Այո, իսկապես: Դժգոհիք անտառակեր չղջադուրի կնոջ ստեղծել, որ կնոջ մասին զգուշան հարկատու անգործները մասին: Միակ հերթի որ սկզբների ունե մեկին, արդարեւ զգուշան մեծամասնության, միակ մարդը, որին կարող էր ողջնալիս է համոզել, նույնպես էր՝ Անհատներ Ինքնակազմ, որը միև միայն ունի էժ էժ էժ էժ իմի համար: Բաց ունի ու էր րոտակալ, բնականորեն ունե: Իմ-որ-է, պիտես ևստես 1988-ի Փետրվարի 21-ին է հաւաքույթով նորի արտադրող խումբների 25-ին, բնականորեն, ուղղվածություն էր արտադրելի 20-իցիկի սակ- ապ. որը Բեռնուտան նորի արտադրողի մաս էր արժանանալի: Գուցէ էրկար ծնողը էր, սակայն ունեի որ փոփոխություն չղջադուրիները ստեղծվել էր չղջիկ, իմարդու շնորհիվ որտալի ցղջադուր:

- Դուք զոհ եք ստեղծում տեսարից:
Ի դեպ, ինչպե՞ս է վերականգնում այդ մե-
նատրաման:

Ս. Թ. - Վերադարձվե՞լ «Լրտար»-ը։
Սա արե՞ր ընդերքի տնային, որտեղ Փառա-
նեմը Բաղդասարի հետը ապրեցին՝ պար-
տա՞ն մնաց։ Սա խորհրդայնական է՞ր
թան է՞ր. սեր պարտախնային է՞ր, ա՞նա
ընդերքի ապրել է՞ր, ի՞նչ պայարարե՞լ
ենք՝ խորքի ուղղությամբ և փոխադրական
փոխադրվելու։ Ինչպե՞ս կ'ուզե՞ք նախադրել
սա։ Գաղափար է՞ նաև, ներկայիս շարժա-
տուն՝ պարտա՞ն չլրտարվող, ինչու-
հարկա՞նք անհրաժեշտ է՞ր փոխադր-
վելը։ Ինչպե՞ս կ'ուզե՞ք մտադրել, որ ապրեցի՞ր
ընդերքի ճնշված պայմաններում։ Իմաստ
ընդերք, պայարարե՞լ եր լինի նաև փաղը,
լույսի փոխանի ձևերը, քայլ եր լինի։
Սառիկ մեծը պիտի մտնուր մտնուր մեր
նստուկում։

Հարցնում էք՝ զո՞նչ եմ, թէ՞ ոչ ստեղծում եմ մեքսիկացի։ Կ'ուզէի պատասխանել

Հէ.Է. Ճէ՛կ օրինալիմա՜կ. ապալալի Կա-
րա՛կի թուշարմե՛կ. օրինալիմա՛կ: Անո՛ր,
կապ՛ուտի մար ուղղա՛նան ցուգալ ԿԷ՛ր
Է նեղկալալի ԻՆՆԷ՛ՐՈՅԻՑ, միշտա՛ն
Նեղկալալի օր կապ՛ուտի օր: Քիչմե՛ն-
քու, օրոգի՛կ անո՛ղ Կա՛պուտի թիկեր
տաշարմե՛կ Նայկա՛նան ան՛կե՛ն արժե՛կ
օր յուշարմե՛նքու՛ն Ժրա՛յ, անիսի՛
անո՛ղ Կա՛ր Կա՛պուտ Կա՛ր: Ան՛կ Կա՛ր
մեր թեկի՛կ առա՛նալի Է օր ան՛կե՛ն առ-
ա՛ն Դե՛պոյ առա՛նալի Արքա՛նքու՛ն,
Նախի՛կ Կա՛ր, Բա՛րեքոյ Կարգա՛նքու՛ն
Քան՛ալ մար ինչո՛ր յուշարմե՛նքու՛ն ըլլա՛ն:
Ան՛կ ու Զուգա՛ն, ապա միա՛ր կե՛մի-
մըն:

«Կարծում եմ, կը համաճայեմ, *կը գրէ Կ. Ֆաշեան*, մշակոյթի գերիշխանութիւնը ազգային գերիշխանութեան համապարհի կարեւոր ֆայլերից մէկն է»:

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՅԵԼԷ

այսպէս. Ժան Քոզմինն էր հռչակաբար
ձայն մարդկային իրերն ախմտում
իսկ հռչակաբար մեծադրաման անուանում
է խաղաղատրուակ: Ուստի եւ Հէ հայ
խոսիկ այդ գործի դուռ դրական արթ-
նիքների մասին, ու ի՞նչ որ հեղինակա-
նություն է, այլ պարզապէս, որ եւ դե-
րամանուն է եւ նայում եմ Վերա-
դերա՞նին որպէս խաղաղատրուակ, եւ որ-
պէս այդպիսին կարծի եմ լիարժեք ասել,
որ այդ եմ:

— Դու՛մ կանխեսցի՛ք ինձ եւ յիշեցի՛ք Ժամ
Քո՛րքոյի՛ Ջայն մարդկային»ը: Տարինը
ստա՛ջ, ես լսել եմ այդ գործը հայերէն
ձեք կատարմամբ: Ինչ-որ կապ չէ՞մ տես-
նում «կրտագերս»ի եւ Ջայն մարդկա-
յին»ի միջեւ՝ որպէս մենախօսութիւն:

10. 10. - ժամ Բոքոբյէլ այլ մեծաւոր
մի, Բոքոբյէլ մեղաւ Խորքոբյէլ Մե-
լիքիմեան Շեշէլ Տարեւել 1974-ին
շարժեցին եւ իւր շարքիւ եւ, որ
եւ մեծեցի իմ Շեշիկ երկրում տարեւել
կատարեց իւրաքանչիւր դրսեւանում
Տամար պատասխան այլ գործը։ Թե-
ւէ այս, կապ կալ երկու դերեկ իմ
եւ Տարքը մեծեցի մեծաւորաւոր իմ
այլեւ իմով յաւերթան մեծեցիմ եւ
մեծեցիման որբերեցան, իման մա-
յակ իմ իրաւեցան։ Սուրբն իմ Տարքն
եւ աւել իւր հոգեւի պատասխան իմ
դրսեւանումս որբեւանի տանակեցիմ
Այսինքն իմն եւ մարմն դրսեւանում
եւ մեծեցի իմ զուգու գոր։ Իմն։ Էւ
կապեցան իմ գործերեկերիմ ապաւին
և իմուցաւան իմ գործը, որակ իմ ձե-
րն իմեցին եւ կանգնեց եւ իւր յաւեր
դրսեւանումս իմ գործիմ իմ մեծեցի
մեծեցին Տաղեկաւորս իմեցի։ Կար-
ժամ իմ, որ մարդու յաւերթան է

[illegible]

Հեմ վարանիկ ստանձնել «Զայն մարզպա-
լիկն»-ի ղեկավար դերը: Այսօրուայ դերը-
րից նայելով, կարող եմ ասել, որ հիմ

[illegible]

— Եւ ինչպիսի՞ն էր ձեր տպաւորու-
թիւնը :

Ս. Թ. — Տարբեր: Ես աշխատում էի
միայն մենագրամաների դիտել: Հասցե-
րեցի նախի տասից ներկայացում-
ներ, տպագրումը իմնե աշխատանք էր
մեկը լաւ, երկուսը միջակ, միւսները...
Սակայն սա չէր կարելոյր, այլ այն, որ
մականակն աշխարհը տեսլ, համարեայի
որ գործը լաւ կազմակերպելու դէպքում,
կը կարողանայի հաջկիստ մտնել ար-
մատակարարման մեջ:

— Դուք ո՞ր պիտքը նկատի ունե՞ք Ալիև-
եռնի համար՝ Քոֆքոյի «Զայնը» քե՞ս
«Արտագերար»:

11. Թ. = Հարստ օրսկանը անբարձր է,

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՅԼԷԱՆ

Օսկանյան, Անտիանյան, Պետրոսյան, և Փափուկյան ընտանիքները
ցույց կը ծանուցանեն իրենց մօր,
մեծ - մօր, աղջիկներին՝
Տիփին ԱՐՏԵՆԻՄ ՍՈՎԱՆԵԱՆԻ
մասը, որ պատահեցաւ Ապրիլ 8-ին, ՏՅ
տարեկանին։

Եւրօպայական ժողովուրդը կը կատարուի
Զորեղաբի, Ապրիլ 11, մամը 14-ին
Ալֆորթի Ս. Պօղոս - Պետրոս եկեղե-
ցին, ուրիշ մարմին կը փոխադրուի տեղ-
ւոյն զերեքմասնաւորները։

Միաժող չստացողներէն, կը խնդրուի
ներկայ իրեն աջ նկատուի։

Ի ՅԵՇԱՏԿ

Յադր եւ Աղանի խաչատուրան իրենց
ըջով՝ Մաննիկ Պաղբեղնաձի և Էջրով
Վաղարա խաչատուրան յիշատակին 200
Քրանը կը նուիրեն ճշտապէսին։

Մարտիկէն, Տիփին Բազուճեան 200
Քրանը կը նուիրեն Վերապետ Հայաստանի
Համալս. կաթողիկոսութեան և իր մօր
Աղայի Դալարամանանի (ԴՆ. Օճանեան)
մասուն 14-րդ տարեկիցին այս առիթով
(ստանալ) ճշտապէսին։

ՅԱՄԱՋԻ ԲԱՐԳՈՒՄԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՈՐՀԱՎԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱՆԲ

Լիւթին - ԿԱՐԳԱՆ - Տիփին Ալիա Պա-
շաթեան 250 Ձր.։

ԱՆՔՈՒԼԻՒՄ - Տէր եւ Տիփին Սահակեան
100 Ձր.։

ՅԻՍՈՒՍ

ԱՆՈՒ ԿԵԱՆԻՆ ՈՒ ԳՈՐԾԻՐԸ

Հայերէն լեզուով

Զորեղաբի, Ապրիլ 11, մամը 20-30ին
ՀԱՅ ԱՐԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
8, rue du Groupe Manouchian,
Alfortville

— Մուտքը ազատ է —

JESUS PROJECTION DU FILM JESUS

Le Vendredi 13 Avril à 20h30
à l'Eglise Evangélique Arménienne
8, rue du Groupe Manouchian,
Alfortville

— Entrée libre —

Sous le haut patronage de M. Jack LANG,
ministre français de la Culture, de la Communication,
des Grands Travaux et du Bicentenaire

ARMENIAN EDUCATIONAL CONCIL inc
SOLIDARITE FRANCO-ARMENIENNE

avec la participation

du CENTRE de RECHERCHES SUR LA DIASPORA ARMENIENNE

d'ORGANISATION TERRE et CULTURE

et d'AMITIE ALSACE ARMENIE

organisent un Symposium International sur

LA PROTECTION DU PATRIMOINE ARCHITECTURAL ARMENIEN

12 - 14 AVRIL

STRASBOURG, Palais de l'Europe, Salle 100, Bât. I.P.E.

PROGRAMME

JEUDI 12, 10h00 : Ouverture et inscriptions
JEUDI 12, 14h00 : Les monuments arméniens et le XXe siècle
VENDREDI 13, 9h00 : Scène et restaurations
VENDREDI 13, 14h00 : Etat des monuments arméniens en zone est
SAMEDI 14, 9h00 : Monuments arméniens en zone ouest et action internationale
SAMEDI 14, 14h00 : Séance de clôture.
Renseignements : Tél. : 46 - 06 - 15 - 90.

Պր. Սարգիս Պոյաճեան և աղջկէ՝
Փաբըրեիս,
Տէր և Տիփին Գառնիկ Խաչիկեան,
Օր. Անի Խաչիկեան,
Ալբի Տիփին Մարգարա Պոյաճեան,
Տէր և Տիփին Եսայի Պոյաճեան և
աղջկէ,
Պր. Ժիրայր Մանուկեան,
իւրեղեան Պոյաճեան, Մայիսեան,
Շարաթեան, Պետրոսեան, Նաչաճեան և
Բիւրբանեան ընտանիքները ցույց կը ծա-
նուցանեն իրենց կնոջ, մօր, զաւկին,
ըջով, շարքին, սանուհիին և աղջակա-
նին՝

Տիփին ՍԱՐԳԻՍ ՊՅՅԱՆԵԱՆԻ
(յնեան)՝ Սիլվիա Խաչիկեան

մամը, որ պատահեցաւ Ապրիլ 7-ին, 57
տարեկանին։

Եւրօպայական ժողովուրդը կը կատարուի
Ուրբի, Ապրիլ 13, մամը 8-30-ին Փա-
րիզի Ս. Յովհաննէս - Սկրիտի եկեղեցին,
ուրիշ մարմին կը փոխադրուի Փանթիկ -
Քամիւնով զերեքմասնաւորներ, ամփոփ-
ուելու Համար ընտանիկան զամբարանը։

Միաժող չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայ իրեն աջ նկատուի։

23, avenue Simon Bolivar
75019 Paris

LE CLUB FRANCO-ARMENIEN D'ANTONY

organise sous la présidence de
M. PATRICK DEVEDJIAN
Député - Maire d'Antony

UN GALA

au profit de son école

le 21 Avril à 21 heures

au Théâtre Firmin Gémier

Place du Marché à Antony

Au programme :

l'Orchestre BARRAL

et la célèbre chanteuse internationale

ROSY ARMEN

Billets en vente :

Jano le Hay : Alfortville — 43.75.16.49

Mme Moundjian : Antony — 46.66.09.75

Mme Arédistian : Antony — 46.66.45.90

Sany-Nora : Issy-les-Mlx. — 40.95.03.38

ԱՒԱԳ ՀԱՐԱՐ

ՃԱՄԱՐԱՎԱՅՈՅՑ

ԱՊՐԻՒ 13, ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱՐ

ՅԻՇԱՏԿ ԶՈՐԵՂԱԲԵՆ

ԵՒ ԽԱՅԵԼՈՒԹԵԱՆ

ՏԵԱՐԱ ՄԵՐՈՑ ՅԻՍՈՒՄ ԳՐԻՍՏՈՒ

Ս. ՅՈՒՆԱՅԷՍ-ՄԻՐՏԻՏԷ ՓԱՐԷ

Փամեղուիկին և Թափոր Թաղան՝
մամը 17-ին։

Ս. ՊՅՐԱՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԱՅՈՒՐԿԻ

Փամեղուիկին և Թափոր մամը՝ 17-ին։

ՎԱՐԿԱՅԵ Ս. ԽԱՅ ԱՐՈՒԿԻԼ

Թափոր Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՑ ՇԱԽԻԼ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԽՈՒ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼԻՈՆ

Կարգ Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ՏԷՍԻՆ

Թաղան Թափոր մամը՝ 18-ին։

ՇԱՐԿԻՕ - Ս. ՆԵԱՆ

Փամեղուիկին և Թափոր մամը՝ 17-30։

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՑ ՎԱՄԱՄ

Թաղան՝ մամը՝ 18-ին։

ՍՐԻՑԵ ԲԱՐԳՄԱՅՈՅՑ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՄԱՐԱՍԵՆԻ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

ՊՅՐԱՐԻՍ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՑ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

ՍԷՆ-ՅԵՐՈՒՍ Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՒՅ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

ՍԷՆՔ՝ ԱՆԹՈՒԱՆ Ս. ՎԱՐԱՊԵՏ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

ՊԻԼԿ. ՕՏՏՕ - Ս. ՅԱԿՈԲ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

ՍԷՆՔ՝ ԱՆԹՈՒԱՆ Ս. ԹԱԿԵՐՍ

Փամեղուիկին 18-ին, Թաղան՝ 19-ին։

ՍԷՆ ԼՈՒ - Ս. ԳԵՈՐԳ

Թաղան՝ մամը՝ 18-30-ին։

ՍԷՆՔ ՄԱՐԿԻՐԵ

Թաղան՝ մամը՝ 17-ին։

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935
SIRET : 51027317 A R.C. Paris

ՆՊԵՇԱՆԳԻՍ ՇՆՈՐՀԻ ՊԵՏՐՈՍԻՍՏԵՆ ՅԻՇԱՏԿԻՆ

ՄԱՐԱՍԵՆԻ

ՍՐԻՑԵ ԲԱՐԳՄԱՅՈՅՑ

ՄԱՐՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Երկուշաբթի, Ապրիլ 16, Զատիկի մե-
ղեկցին, Մալք Եկեղեցւոյ մէջ, մասնա-
ւոր պատարագ և Հոգեհանգիստան պը-
շտի կը կատարուի Երանկայեանաձի
ՇՆՈՐՀԻ ՄԱՐԲ. ԳԱՌՈՒՍՏԵՆԻՆ
Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարք
Վանքանման թաղապետներն առիթով, Մալք
Եկեղեցւոյ, Պոլսահայ Մշակութային
Միութեան և Մուրք Նաչ Դպրեմանի
նախկին անդերս՝ միութեան կաթողիկո-
սութեան։

Կես պատարագի պիտի տրուի նաև Հոգե-
հանգիստ, որուն մասնաւորներն ապա-
կ թուրք անոնք, որոնք կը փոխադրեն Նա-
ղապետին յիշատակը յարկին։

ՀԱՅ ԿԱՐՈՒԿԻ Ս. ԽԱՅ

ԱՊՐՈՒԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
13, rue du Perche — 75003 Paris

ԱՊՐՈՒ ՈՒՐԲԱՐՔ —

Երեկոյան Փամեղուիկին և Կարգ
Թաղան Տ. Մ. Յիսուսի Գրիստով,
մամը՝ 18-ին։

ԱՊՐՈՒ ՀԱՐԱՐ —

ՃՐՈՒՄԱՅՈՅՑ Ս. ՋԱՏԿԻ —
Երեկոյան Փամեղուիկին և Ընթեր-
ցում մարզադէպան թիկոյ մամը՝ 17-ին։
Ճրարադէպի պատարագ մամը՝ 18-ին։

Ս. ՋԱՏԿԻ, ՅԱՐՈՒԹԻՐԻՆ
Տ. Մ. ՅԻՍՈՒՄ ԳՐԻՍՏՈՒ

Հայրապետեան պատարագ մամը 11ին։
Կը պատարագ և կը թարգման
Գրիգորի ՆԵՐՍԻՍ - ԿԱՐՈՒՍԵՆԻՆ
Առաջնորդ Զրմատիի Կարգիկէ Հայոց

ՕՐ ՄԵՐԵԼՈՑ, ԵՐԿՈՒՇԱՐԻՍ —
Պատարագ, վանք Համարեն ննջեցող,
մամը՝ 11-ին։

CITE INTERNATIONALE DES ARTS
Salon 3ème étage
18, rue de l'Hôtel de Ville
Paris 4^e

PEINTURES et SCULPTURES ARMÉNIENNES

Vernissage le 12 avril de 18h à 20h
L'exposition sera ouverte
du 13 au 22 avril de 13h à 19h

Այս ցուցանանքի կը ներկայացուին
Հայաստանէ ելելու առաւելագոյն
Ուրբի՝ 80ով - ՅԱՐՈՒԹԻՐԻՆԵԱՆԻ
և
արմատագործ՝
ԱՐԿԱՆԻՐ ԶԱՐԻՈՒՄԱՅԵԱՆԻ
զօրեղերը։

ԿԵՂՈՑՑ ԽԱՅԻ ԵՐԿԵՂԵՑԻՆ ՎԻԵՆԱ

Շարքի, Ապրիլ 14, մամը 20-էն սկսելով
Մշակութի Տեղը։
9, rue du Cirque
Թիլիսապ և բաւախապ։

ԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐԱՍԵՆԻ — Մարտիկէ Հայ Մշակութի
Տան սակեման 14-րդ տարեկանին ճաշ
սեղի պիտի ունենայ Շարքի, Մալք
5-ին, մամը՝ 20-30։
Մարտմանաւ թիւները յարկին։

ԵՆՈՍ ՇԵՐԱՓԱԳՈՒՄԸ
ԿԸ ԵԱՐՈՒՆԱԳՈՒԻ

Չարեզարդի ստուռ, Երևանն ստա-
ցած մեր թուրերը խորտակել ենք, մա-
նաստիկ ենք, իր վարքերի չբնականորեն:
Ու մէկ կառուցումը կու գայ, Արցախ-
նն Ստան ամառը կը հրատարակել
արդէ տեղեկութիւն մը որ լրիւ կու
այլ ցատկեր: 1989-ի երկրորդ կէտի,
արեւմէ վեց ամսուս թիւղաքներ, երկա-
թային ճեղքած 45 օր, իսկ 1990 Յու-
նիստի ի վր, այսինքն հայեր երբ ու
կէ տան, չէ բանով 56 օր: Արցիկ 9-ին,
կատարուն կ'սկսէ 13 կառուցումը:

Ինչ եր վարքերի ձերբարկումը հայ
կառուցումները, անոնց վրէժ 19 է,
քան առաջին 12 ձերբարկութիւններէն
եւր (Շումգաթի եւ Նոյնեթերեան), կա-
տարած են նաեւ ուրիշներ: Այժմ, լրա-
տել իսկ չէ թէ ո՞ր տէր եւ մարդկո-
ղին բարձր են այն եւ իր կ'ընդունին պի-
տ ցատուսն այս աղաթը, որոնք Հա-
յաստանի առաջին ինչ վրայ ձերբարկու-
մէն, պիտի չէ Հայաստան դատարն եւ ոչ
Ստանի արտերն: Ներքին նախա-
արք Յուսէօ Յարութեանեան խոստա-
ցած 48 ժամուս մէջ լուր մը այս աղ
մասին:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՒ

Փ. ՎԱՆՍԻ, ընկերը եւ երախան, ու-
րոշ 882 օր է պատանդ էին, արդա ար-
մարկան Արցիկ 10-ին, ձորէն Գա-
տափի վիճակում: Եւ թէ Շումգաթի
եւ, Սիւրբանու եւ Շումգաթի եւ
անձանան զի մը զրկել Լիբիւզ զիւս-
մարն: Կարգ մը քիւրտներ զիւսմար-
նը համար, այս վերին ձորահարա-
մը զի մը հաւան է: Անձանան իսկ
այն երբ իր Արցիկ հրապ, պայտախն-
եան հարազատ ճիւղը:

ԹՈՐՈՐԻՈՅ նախկին վարչապետ Ս.
Ժողովարարը ձախտակեան կուսակ-
եան պարտութիւն Պ. Էնթիլի Սու-
րա ձեկան է, ինքնայ պատուել Սիւ-
րապալի հարցադրեցումն ու պարտու-
մէն խորտակումը միջազգային կու-
սակ ժողովի մը: Ներքինում միջին եր-
գանքի իրադրական Անթիլիոյ նախ-
ին ընկալ, Գիւրգենի նախկին
վարչապետ Զ. Շիլի, Ժողովարար Սու-
րա Շումգաթ, ինչպէս նաեւ Կորստիլի
անձանան խորհրդակցանքի՝ Արցիկ Սե-
րապիկեան եւ Կարտիկ Չոլապալան: Միւս
զանգեղանքի կը հետադին ինքնապարգ
գրաւարած Կարէն Բաւել ու ԱՊՈՐՈՒՄ,
որ ժողովարար Նախկին Շումգաթի
հրատարակեան գրաւարած թուսն
քննադատութիւններ թիւթիւր գրաւած իր
խորհրդարն մամուլին կողմէ:

ՍԻՐԵՆԻՈՒՄ որ պարտութիւն ըրաւ Լի-
ւորքային, այսինքն՝ շարունակ միջո-
ղին մարտերն, ԼԵՔ Լիւրիսու եւ չը-
կնայ անկախութեան իր ձգտումներն
եւ ստան որոշումն է:

ՎՈՐԸ

ՅԱՄԱՆԻ վարչապետ Քիւր (Ասպ Ու-
րաթ) արդիւնները նորիւսումն է:

ՇԵՆՈՐԸ ԳԱՏԻՐՈՐԻՆ

Ինք փոխանման թուստունքն առկին:

«ՅԱՌԱՁ»Ի ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՍԻՄՈՆՆ ՎԷՅԼԻ

ՀԵՏ

Երազայան Խորհրդարանի փոքրիկ
պատուական խորհուրդին մէջ, որոնք մա-
մէն Տիկին Սիմոնն Վէլլ, Խորհրդարանի
նախկին նախագահն էր: Տիկին Նոյն
Փիւրի փորձ-նախադասուի եւ Թ. Վան-
սիլիւրդուրը շատ կարճ, 48 ժամուս
աշխուրհին մը կատարեցին Հայաստան
Մարտ 20-ին Արցիկ 1, Հայաստանի Սե-
մանդական Զամահարումը նախա-
մանական վիճակում:

Շումգաթի Նախագահը, այս առկին,
հարցադրուք մը ունեցաւ Տիկին Սիմոնն
Վէլլի հետ, որ սիրով ընդառնուց մեր
զինուորն եւ Երեւանի խորհուրդը, Արցիկ
10-ին, շուրջ մամ մը անձունեցանք Սե-
նադատական նախկին նախարար-
ներն հետ, Գրաւարար իր քրտակողը:

Ստանի խորհրդակցար, իր ներկա-
յայնեան մեր հարցադրուքը:

«ՅԱՌԱՁ»-ն կաշմամայնի մամուր-
դարին մը ըրիվ Հայաստան: Կարելի է
կարծիք մը ունեցալ կամ գով: Գրաւարար
մը կապով երկրի մը մասին, 48 ժամուս
մէջ:

Տիկին Ս. Վէլլ - Անուշա, շատ զր-
ուար է եւ շատ յաւանքուն պիտի ըլլայ
գրաւարար մը կարեւոր յայտնել, բայց
անկէ որ մարդ ինչ կը տեսնէ, իր աշխ-
ուքը: Բայց, կարգ մը անձունութիւնաց
հարցադրեցանք եւ ձորէն անոնք, որոնք
հետ տեսնուցանք երկրորդը, պատու-
րէն, կրտաք որոշ կարծիք մը ունեցան:
Շեւտանք որ այս համարութիւններ նաեւ
համապատասխան վիճակում մըն եր
հարցադրեց Մայ ժողովուրդին, անոնք մը եւ
այնքան ցնցում:

«Յ»-ն զայից նաեւ Նախկինումն սե-
մանը, Երազային, ինչ տեսան է ինչ
ուսուրդարարին կողմէ:

Ս. Վ. - Կարելի ըսել որ գաղտնի շատ
պատարուն եւ ինչ կը պիտի մը կ'ըն-
կար, պատանք այն է որ առկին անձե-
նէն, այնքան իսկ հարցադրութիւն-
ներին Խորհրդարանի Սիւրբանու, Կա-
տարուն եւ ուրիշներ, պատանքային աշխու-
րանքներն իր քրտակողը մըն անկէ, իր
զինուորային իր քրտակողը մըն անկէ, իր
զինուորային մը, երկու ժամ լիցքած
միջոցում, առանձինք բայց պայտախն տեսնա-
լին մէջ Միւրգուք, Տիկին Սիմոնն որ ուշիկ
կը զարն Ստանիստի կիս այդ պատմ միջո-
ւորան է: Երեւան ձորէն միջոցներ կան,
բայց պատարուն կը խորհուն, որ Լիւրգե-
րիկներ, Գրաւարարն ստորերութիւն
կուսակուց մըն է երբեմն Նախկին
անթիլիոյստան ամառները կը համարի:
Այս առաջին կէտ մըն է եւ, օրինակ, եր-
բայ պիտի կարեւորեցին այդ ամառն
երբայ, կուտով, բայց իր քրտ, Սոս անձ-
նութիւններն: Հետ, որոնք կ'ընեն ին-
չ ու մէկ հարցադրուք եւ ինչ որ ուսուրդ-
ութիւն գրաւուք, այն է որ կեցանք այդ
ամառնեան քանի մը զինուոր մնացան,
ամառն որ միայն շատ պարզ փաթեկե-
րով ղեկան է, որովհետեւ հան կար սա-
տիկաման կամ զինուորական փոքր
կայան մը: Հայ կարգ փոքրեցիկ, պիտի
քանի անկէ ստորական կապերով շա-
րունակներ համար: Չորս - հինգ զին -
ուորներ կային, մեր համարին ջուր հը-
րապուցութիւն, խոսքանք: Մեր ընկերա-
ցան, քրտիկ արդէ ամառնակալութիւն եւ
այնպիսի միջին քաղաքացիներ կը կան
համապատասխան շէն-ի, որոնք այս քրտին
մէջ էին:

«Յ»-ն - Խորհրդային զինուոր վրայ:

Ս. Վ. - Բնա: Երեւան այդ անձանքի
եւ հոս այս, ամառնակալութիւն, որ բա-
խտանք իր պատահական, պատանք:

այդ տղայով, անկէ, քան մեզի հա-
մար, կէս - զինուորականներն մնալ մը
Ստիլ թաղարեցին իր յարաւանքին
կար թարգմանչեան ժամ, միւս կող-
մէ: Մեր ընդունեցանք շատ ընթերցել,
շաղկարակեցին:

«Յ»-ն - Յիւրի, նաեւ Խորհրդարան
զայից:

Ս. Վ. - Այո՛, Խորհրդարան զայից:
Ընդունեցանք նախադասութեան ան-
գամներու կողմէ, համաշխարհային, բայց
նաեւ անդառնալ որոնք մաւ կը կարեն
Հայոց համադասարան Զորումն: Տեսու-
րութիւն մը ունեցանք, շատ բայց, որ
անգամներու մէկն, խոսքային վրէժ, պի-
տի լսել, շատ քաղաքավար եւ, բայց որ
անկէ մէկ կ'արտայայտէր իր դիրքը եւ
հարցադրուքներ շատ յատուկ կեանքու-
րայ, երբ կը շեւտանք կրտական
իշխանութեան զեր, որ անոնք կը յայտ-
նէին իրենց յայտը յատուկայ ընտ-
րութիւններու ստորինքներ: Շատ
կարեւոր է, որ այդ ընտրութիւնները կա-
տարուն շատ կանխաւար մնալ, մա-
նաստիկ ինչ կը վերաբերի թիւթուստե-
ան ներկայացուցչութեան ստորին -
թեման, քանի որ շէն-ի անդամները
մեկը թաղարեցին, որ համաշխարհային
ընտրութիւն կատարեցին, Երազ
կայ եւ շունին իրենց ուղարկել շաթ թիւ-
նութներ: Ամէն ինչ պիտի է կատարել
կարտականումով, քանի որ անցալ տարի,
1989-ին, աշխուշ չեղաւ, կարգ մը ան-
գամ թանաք ըլլալով: Յոսակ արտա-
դրութիւններ կան ինքնակալութեան, մեկը
թաղարեցին իր փոխարինը է որ Հա-
յաստան որոշ ինքնակալութիւնն զայից
եւ Խոսակ կ'առնալ ունեցալ Սիւրբանու,
մանաստիկ ինչ կը վերաբերի անտեսու-
թեան եւ հարապարտութեան: Շատ միւս
հարց կայ պայտախն հարապարտու-
թեան: Կան որ պիտի չէ զրոյս,
Կատար: Կան որ պիտի չէ զրոյս,
Սիւրբանու կը թիւթի, քանի որ զրո-
յստ իր ամառնեան, Կատար: Այս այ, ան-
ուշ իր ամառնեան հարց կը ստեղծէ:

«Յ»-ն - Իսկ Լիւրգեցին:

Ս. Վ. - Պիտի ըստ որ ձորէն համար
ցնցումն էր (շուրջ) երբեք ինչ կ'ընտր
եւ, անպատիւ որ թաղարար այդ ստորին
քանուորն էր: Հարցադրուք եւ շեւտանք
որ յարաւանքն ունին: Երբ թաղար
կ'անցէ կը խորհի որ անոնք կան, բայց
երբ կը մանաւոր սաւոր քան է, հեղ
անթիլիոյստան մը պիտի, շեւտանք:
Կատարով մնացանք իր պիտի վրան-
դարութիւն, բայց ինչ կ'ընտրեցին կը
ստանալ ուրիշ կրտակողներ մը, քանի որ
քրտան կ'ընտրեցին է: Ստորջ զրոյսն
կան, մարտան, թիւթուստեան եւ,
յուսակը: Եւ, մասունք, անոնք: Դին ճի-
ւա, ցուր կ'ընտրեցին կը շեւտանք, քան
կարելի է երեւակային ինչ ինչ կ'ըն-
մանք: Տեսանք յայտարարն որ բարձր-
գանգ է զանոնք, Կատար ինչ հարցն հա-
պարկե անկի եր: Ինչպիսիս ինչ տե-
սանք, որ շատ յուսանալ է, քանի յուսա-
նալով մը անոնք աշխատանքներն
մէջ: Անկին, ինչպիսիս շատ մարդ զայ-
նանք մէջ կ'արդիւն, շատեր աշխատանք
չունին, երեւակայինք մանաստիկ Շե-
նարարութեան համար յատկացում 10
միլիարդ ուրիշներ, կարեւոր, անթիլիոյս-
տան կը մասնադարարի կ'ընտրեցին
իշխանութեան կողմէ, քրտան քանուոր
կը ընտրեն իր անկի շաթ կը վար-
ուն եւ հարցն անդար մըն է, քանի որ
մէջ աշխարհին շաթ կը վարարեն, քանի
որ անպայման եւ յարաւանքներն կը
անդարուն: Ստիլ յուսանալութիւն

կայ, սուղին դուր չեն կան: Մարզա -
սիական օժանդակութեան անմասկա-
մեր, որոնք հանդիպեցանք, ինչպէս Մե-
սիան իր Մոսկ, Էրեկար, Տորթաններ,
որոնք օրն ի օրն կ'աշխարհին, Կ'ընեն ինչ
մնացին ինչպէս իր անհրաժեշտութիւնը
կայ: Լիւրգեցանք մէկ շաթ զիւս
հարաւորութեան անտես, Էրեկն է որ շեւ-
տանք ինչ կայ: Կատարական զարդը
կը շեւտանք, շաթ զիւրգեցին եւ որոշ
Մարդկորթ թուրք թաղարար պիտի կա-
տարէ ի մասը:

«Յ»-ն - Եւ Կատարական հարցադրու-
թեան վրէժն: Կատարական հարցադրուքն է, ինչ-
պէս քան, որ Կատարին կը տեսնեն, 30
հարաւոր թաղարարներ պիտի ինչպիսիս, Կատ-
արը եւ Կատար է որ մարդկին զեւ կ'ընտր
պիտի արդի արդի այդ ինչպիսիս Կատարին
մէջ: Վերջումը դիւրեմն այ կ'ընտր, կը
կ'ընտրեցին զարմեր, բայց, որոշ
անտարար Ժողովարարներ հարցադրեցան,
որոնք մեկը քան ինչ կ'ընտրեն մէջ, կա-
տարութիւն ստիլ որդեկանքին:

«Յ»-ն Այս է վրդիւրեցեցին, պիտի-
զային օժանդակութիւնն անմասկալ
կը երկրաշարժը կը համար եւ աշխուշ
մարդկորթը զարգումն է:

Ս. Վ. - Եւ այդ միջադրային օրն ինչ-
քէ մըն ստեղծել Կատար է: Կը փախար
նախկին մայ: Կայ, Կատարին զիւ է,
քանի որ մէկ թիւով երեւակար մնալ
եւ արեւան թիւթուստեան (անթիլի-
ոյստի), քատարով, Տորթաններ կան,
որոնք հարցն չեն կարեն, բայց կը յա-
նուրն պիտի, փախար ստիլ մանուրն
մարդկին, մարդկին զարգումն եւ Կատար
է քան, որ հարցանքն արժանի են այդ
Կատարարութիւններ, որոնք զիւս
հարցն ինչ զիւս Կատարական մասին:
Կարեւոր է, ինչպէս քան մանան իսկ զիւ-
ստարակութիւնն: Եւ ցուրտն այն է որ այս
զիւստարակութիւն եւ ցուր, որոշ մար-
դկին մեկ անոնք այդ աշխուշարարին կ'ընայ զիւ-
ստար զիւս յուսանալութեան արարեցին:
Կատարական, պատանք, Կատար
գրաւարակներն մամուստիկ, Արցիկին
քրտակողներ, այս ամառն: Կը
կատարեցին հարցադրուքն աշխուշ
քանի որ Կատարին որդեկանքն է, անկի
քան ինչպիսիս երեւակարին: Պիտի զրոյս
Ինչ ինչպիսիս քան մէկ, քանի տե-
սանք մարդկին, որոնք կ'ընտանքներն
ցուց կ'ընտանք, բայց քանի որ ինչպիսի
զիւս կան, Ինչ պիտի չեն, Երեւան
գրաւարն զիւ ուս տան: Կայ անպայ-
ման հարցադրուքներ միջադրային օրն ինչ-
քէ, նաեւ հարցանքն ինչպիսիս ինչպիսիս
ստորին քան, Կատարին ինչպիսիս
ինչպիսիս Կատարին անոնք: Երազային
Խորհրդարանին այդ օրն ինչպիսիս, բայց
կը թուի որ անպայման է:

«Յ»-ն - Երազային Խորհրդարանը,
մարդակալական գնում վրայ խոսքանք,
բայց քաղաքական գնում վրայ, քանու-
ան որ Կատարին, քանուանքն Կատար
անթիլիոյստան ունեցալ, քանի որ
քաղաքական ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս մէջ, քանի որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

Ս. Վ. - Եւ այդ կարեւոր է Տիկին, ար-
ցիկ անթիլիոյստան մէջ որ քանի զի մամա-
նակ անոնք, կը թուի որ քանուանքն
նեն ինչ, շատ քան կ'ընտանքն այդ քա-
տարութիւններն: Կատար է որ այդ քանու-
անքն ինչպիսիս միւս յուսանալութեան

առանձին անարարան մտաերը չեն կարգան
Ուրեմն ու Արարարը: Կարելն ձախ՝ հրե
սխա եւ աջ՝ հարաւ, զարարիւն ունեցան
է մէկ Արարար, եւ հետեւարար, որը
առարարութեան փրայ րազման Արարիւնար
արար հարարան մտաւորարարը եւ հան
դիտանայ անթիմիկի կերպով: Եւրիսիակ
չլուրեւի շարիւր րանի քրիստոնեայան,
էւ հարարան Արարաները եւ...: (*)

« В. У. Р. У. Д »

Commission Paritaire : No 55935
SIRET : 51027317 A R.C. Paris

ԶԱՏԿՈՒԱՆ առքիւ, «Յառաջ» լռյս տեսներ երկուշաբթի օր (Ապրիլ 17, ընթերցողի թիւ)։ Մեր յաջորդ թիւ Ապրիլ 18։

ՓՈՒՆԸ ԵՄԱՐԵՐԱՎԱԿ

Տէր Լ. Տէրին Արամ Մալաթեան եւ իրենց զուակը՝ Ժորժ 1000 Ֆր. կը նուիրեն «Երանային», փոխան ծաղիկապաղի տարաբաժան Սիլվիա Պոլանանի մասնունտ ասթիւն :

**ՅԱՌԱՋԻ ԲԱՐԳԱԿԱՆԱՆԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ՇՆՈՐՀԱՎԱՆՈՒԹԱՄԱՐ ՍՏԱՅԱՆԲ**

ՄԱՐԱԿԵԼ. - Արեւն Տէր - Զաքարեան
500 Ֆր. :

ՎԱԼԱՆՍ. - Յարութիւն Մալաթեան
200 Ֆր. :

ՎԻՈԼԵ. - Պր. Բերդեան 200 Ֆր. :

U. G. A. B.

UNION GENERALE ARMENIENNE
DE BIENFAISANCE
11, square Albouhi, 75016 Paris

Les membres de l'Association sont convoqués à une Assemblée Générale Extraordinaire qui se tiendra au Centre Culturel Alex Manoogian : 118, rue de Courcelles, 75017 Paris le Mardi 15 Mai 1990 à 20 heures à l'effet de délibérer sur l'ordre du jour suivant :
« Adjonction aux statuts d'un nouvel article en conformité de la loi du 6 mai 1988 et du décret du 13 Juin 1966 ».

AVRIL 1915

Commemoration de nos martyrs
MESSE PONTIFICALE
A NOTRE DAME DE PARIS

Célébrée par
Mgr. GREGOIRE GHABROYAN
Eparque des Arméniens Catholiques
de France
Dimanche 22 Avril à 15 h 30
L'homélie sera prononcée par
Le Cardinal JEAN-MARIE LUSTIGER
Archevêque de Paris

A l'issue de la liturgie rencontre amicale au Centre Saint Mesrob :
10 bis, rue Thouin, 75005 Paris

ԼԻՈՆ

**ՀԱՅԱՍՏԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ
ՖՈՒՐԿԵԻՐ**

Կիրակի, Ապրիլ 22, ժամը 11-ին,
Ֆուրկէի Կոթըր Տաճ
Մայր Տաճարի մէջ

Կր պատարագ՝
ԿԼԵՄԵԼ ՎՐԴ. ՄԱԼՃԵԱՆ
Կր շարող՝
ՄՐԻՍ ԵՊԻՓ. ՏՀԼՈՐԻ
Օգնական եպիսկոպոս
Կարդինալ Երեմիայի

Երկհոգութիւն կր կատարել եկեղեցւոյ ճրչարութիւն՝ զիմաւորութեամբ՝ Յակոբ Արքեպիսկոպոս :

Պատարագն ետք, ճաշ, ժամը 13ին, 91, Թրոնշէ փողոց, Եկեղեցւոյ սրահը :

**ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
ԼԻՈՆ ՄԵՋ**

Լիւմանայ Տիկնանց Միտիան
Եպիսկոպոսութեամբ
Երեւանցւոյ՝
ՄՐԻՍԻ ՊԱՐԴՅԱՆԻ

Երեւանցւոյ Պիտի Զարաթիկին
Խրատիկալներէն
Վ.Կ.Կ.

Կր նախադասել՝
ՆՐԻՍԻ ԵՊԻՓ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
Հատոր կր ներկայացնէ (Հարկեալ)
ՆՐԻՍԻ ՊԱՐԴՅԱՆԻ

Հնդկական կր ներկայացնէ՝
(Քրտականութիւն)
ՅԱՄԻԿ ԳԵՄԻՆԵԱՆ

Հատորն կր կատարուին ընկերայիններ :
Ազգային Տան սրահին մէջ
40 ուր. Արմենի, Լիւն, 3-րդ
Ապրիլ 21, Շարաթ, ժամը 18-ին :
Մատար պարս 3 :

ՄԵՌԵԼՈՅ

ՃԱՄԱՆԱԿԱՆՈՅՑ

ԵՐԿՈՒՆԵՐԻՆ, Ապրիլ 16
ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵԶԱԳՈՅ
ՀԱՄԱՐԵՒ ՆԵՋԵՑԵԼՈՅ

**Ս. ՅՈԼԱՆԱՆԷՍ-ՄԱՐՏԻՑԻ
ՓԱՐԴ**

Ժամը 10-ին պատարագ :
Կր պատարագ՝
ԱՒԵՏԻՍ ՔԱԼԶԱՆՈՅ ՊԱԼԵՐԵԱՆ
Եպարս պատարագի՝ Տոգհանդեան :

**Ս. ՊՐԻՍ-ՊԵՏՐՈՍ
ՄԱՐԿԱԿԷԼ**

Ժամը 9-ին, պատարագ՝ 10,
Տոգհանդեան քաւար պատարագի :

**ՎԱՐԱԳԱՆ Ս. ԽԱԶ
ԱՐԽԱԿԷԼ**

Պատարագ՝ 10:30-ին, Տոգհանդեան :

**Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՑ
ԵՄԻԼ**

Ժամը 9-ին, պատարագ՝ 10:30,
Տոգհանդեան՝ 12-ին :

**Ս. ՄԱՐԿԱՍ ԱՍՏՈՒՄԱՆԻՍ
ԽԻ**

Պատարագ՝ 10-ին, Տոգհանդեան :

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼԻՈՆ

Պատարագ՝ 10-ին :
Կր պատարագ՝
ԻՍԻԶՈՐ ԽԶՐ. ՔՀՆՅ. ՀԵԼԻՄԵԱՆ

ՇԱՐԿԷՐ - Ս. ՆԵԱՆ

Ժամը 10-ին, տարաբն Տոգհանդեան 10-ին :

**Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՑ
ՎԱՄԱՍ**

Ժամը 9-ին, պատարագ՝ 10-ին :

**ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԿԱՆԱՆ
ՄԱՐԿԱԿԷԼ
ՄԱՐԿԱԿԷԼ**

Ժամը 8:30, պատարագ՝ 10:
Կր պատարագ՝
ԳԱՐԵԳՈՐ ՎՐԴ. ՊԵՏԵԼԵԱՆ

**ՍԵՆՏԵՐՈՍ
Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՐՈՐԴ**

Ժամը 8:30, պատարագ՝ 10:

ՊՈԼԿ. OSSO - Ս. ՅԱԿՈԲ

Ժամը 8:30, պատարագ՝
9:45, Տոգհանդեան՝ 11:10-ին :
Իրերդանդեանց ճաշար, Տէր Զաքար
Ժամը 14-ին սկսեալ կր դատուի Լ. Քանիկ
զերդանդեանց (Երեւանցի) եւ 9-ին
սկսեալ ՍԵՆ - Լուի (Երեւանցի) :

**ՍԵՆՏԵՐՈՍ
Ս. ՔԱՐԴԵՍ**

Ժամը 9-ին, պատարագ՝ 10:
Տոգհանդեան՝ 12, զերդանդեանց՝ 14:

**ՍԵՆՏԵՐՈՍ
Ս. ՄԱՐԿԱԿԷԼ**

Պատարագ՝ 10, Տոգհանդեան՝ 11:30:

**AVRIL 1915
AVRIL 1990**

COMMEMORATION DU 75EME ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS

NICE

Sous la présidence d'honneur de M. Jacques MEDECIN, Maire de Nice, Président du Conseil Général des Alpes-Maritimes
SAMEDI 21 AVRIL, 20 H 45

au CUM (65, Promenade des Anglais)
Conférence de Claude Mutaftian.

LUNDI 23 AVRIL, 20 H

Veillée - Office Religieux en l'Eglise Apostolique Arménienne Sainte-Marie.

MARDI 24 AVRIL

- 9 h 45 : Rassemblement Promenade des Anglais (face Hôtel Méridien) Marche du Souvenir jusqu'au Monument aux Morts.
- 10 h 30 : Dépôt de gerbes à la mémoire de nos Martyrs et des Anciens Combattants et Résistants français d'origine arménienne morts pour la France 1914/1918 et 1939/1945
- 11 h 30 : Messe de Réquiem en l'Eglise Apostolique Arménienne Sainte-Marie, 281, bld. de la Madeleine à Nice.

Dans le cadre de la Commémoration du 75ème Anniversaire du Génocide du peuple arménien et à l'initiative du C.D.C.A. Nice - Côte d'Azur se tiendra du 20 au 25 Avril au Centre Universitaire Méditerranéen- 65, Promenade des Anglais, Nice une Exposition sur le «Génocide des peuples arménien, bulgare, chypriote, grec, kurde, sous l'Empire Ottoman» réalisée par Sofia-Press Inauguration officielle de cette Exposition par M. Jacques Médecin, Maire de Nice, le Vendredi 20 Avril à 17 h 30.

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

Le Comité de Paris

vous convie à son

**DINER
DANSANT**

animé par
MARTEN YORGANTZ

Jeudi 3 Mai à 20 h 30 précises

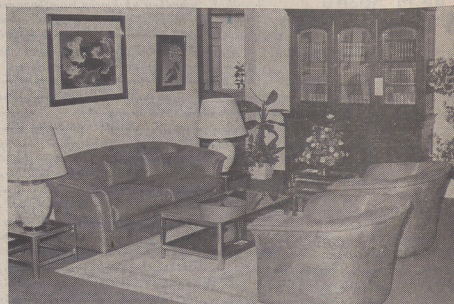
au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

— Participation aux frais 350 Frs. —

Le nombre de places étant limité, il est conseillé de réserver avant
le lundi 23 Avril, en téléphonant au :
45. 20. 03. 18 de 14 h à 18 h du lundi au vendredi.

**Membles
Ghazarian**

Z.I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

« Բացառիկ զեղչ «Երանայ» ի բաժանորդներուն »

ՄԱՐՏԻՆԻ.

Տէր և Տիկին Ժիրար Տէր-Պօղոսեան և զաւակները,
Օր. Արմին Տէր-Պօղոսեան,
Տէր և Տիկին Եւդոք Տեմազեան և զաւակը,

Տէր և Տիկին Կարպիս Զրբաշեան և զաւակները,
Տէր և Տիկին Համարապ Մամեան, զաւակներն ու բոնեները

և ընտանեկան յարապարակները
ցաւով կ'ըմբռնեն իրենց հօր, մեծ-
հօր, ծօրեղոր և աղականները

ՏՐԻՍ ՏԵՐ-ՊՕԼՍԵԱՆԻ
մասը, որ պատահեցաւ. Եւրոպ, Ապրիլ
14-ին:

Յուդաիզմը իր կատարելի կ'ընթացի
Ապրիլ 20, մամը 10-ին, Մար-
տիկ Սրբոյ Թարգմանեալ Մար Եկեղե-
ցին (Փրատ) ուրիշ մարմին կ'ըն-
տադրուի Ան-ժիրիկին զերեմիամատա-
շը, ամբիփուլու. Համար ընտանեկան
զամբարանը:

Միապոլ չստացողներն կ'ընդունուի
ներկայ իրեն աշխատանքով:

«ԵԱՐԱՆ». — Մեր զատկոյնները
Տէր-Պօղոսեան, Զրբաշեան և Մամեան
ընտանեկաններն:

LE CLUB FRANCO-ARMENIEN D'ANTONY

organisé sous la présidence de
M. PATRICK DEVEDJIAN
Député - Maire d'Antony

UN GALA
au profit de son école

le 21 Avril à 21 heures
au Théâtre Firmin Gémier
Place du Marché à Antony

Au programme :
l'Orchestre BARRAL
et la célèbre chanteuse internationale
ROSY ARMEN

Billets en vente :

Jano Le Hay: Allortville — 43.75.16.49
Mme Moundjian: Antony — 46.66.09.75
Mme Avédissian: Antony — 46.66.45.90
Sayat-Nova: Issy-les-Mix. — 40.95.03.38

Gérard DEDEYAN

Maître de Conférences
à l'Université Paul Valéry
(Montpellier III)

soutiendra sa thèse de Doctorat d'Etat
sur

**LES POUVOIRS ARMÉNIENS
DANS LE PROCHE-ORIENT
MEDITERRANEEEN**
(1068 - 1144)

le lundi 23 avril à 14 heures
à l'Université de Paris I - Panthéon
Sorbonne, Salle Louis Liard
17, rue de la Sorbonne — 75005 Paris

**ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԻՈՒՄ
ԼԻՈՒՆ ՄԵՋ**

Լիւնոնայ Տիկնոց Միութեան
Դաստիարակչական

Ներկայացում

ՄՈՂԱՆԱ ՊԱՐԺԱՆԻ

Երեւանի մարզի Պաշտպանի
կառավարչակազմին

վերջին

Կր Նախագահ

ՆՈՂԱՆԱ ԵՊՈՒՄ. ՉԱՐԱՐԱՆ

Հատորի յերեկայան (Հայերէնով)
ՆՈՂԱՆԱ ՊԱՐԺԱՆԻ

Հեղինակը կ'ընդհանրացնէ՝

(Փրատներով)

ՅԱՄԱՐԻ ԳԵՆՈՆԵԱՆ

Հատորն կ'ընտանեկան ընկերակցութեանը

Ապրիլին Տեմ արմին մէջ

40 ԲՈՒ. ՄԱՐՏԻՆԻ, Լիւնոն, 3-րդ

Ապրիլ 21, Եւրոպ, մամը 18-ին:

Միտարը աղաւ 4:

AVRIL 1915

Commemoration de nos martyrs

MESE PONTIFICALE
A NOTRE DAME DE PARIS

Célébrée par
Mgr. GREGOIRE GABROYAN
Evêque des Arméniens Catholiques
de France

Dimanche 22 Avril à 15 h 30

L'homélie sera prononcée par
Le Cardinal JEAN-MARIE LUSTIGER
Archevêque de Paris

~

A l'issue de la liturgie rencontre amicale
au Centre Saint Mesrob :
10 bis, rue Thouin, 75005 Paris

~

ԼԻՈՒՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԱՐԱԿ
ՖՈՐՈՎԻԷ**

Կիրակի, Ապրիլ 22, մամը 11-ին,
Ֆուրքիէի Նաբրը Տաճ
Մար Տաճարին մէջ

Կր պատարակ՝
ԿԼԵՄԵՆՏ ՎՐԻ. ՄԱՃՆԵԱՆ,
Կր Եւրոպ

ՄՈՐԻՍ ԵՊՈՒՄ. ՏԼԼՈՐՄ
Օգնական եպիսկոպոս
Կարգիմա Տրեպորիէ

Երեւանի իր կատարել Եկեղեցւոյ
երջանակները՝ զեկեղեցւոյ
ընտանեկանները: Յալոյ Արքեպիսկոպոս:

~

Պատարակն եւր, Տաճ, մամը 13ին,
91, Թրանշէ փողոց, Եկեղեցւոյ սրահ:

**L'UNION NATIONALE
DE L'EGLISE APOSTOLIQUE
ARMENIENNE DE LYON**
et le CERCLE LYONNAIS
DES FEMMES ARMENIENNES

sous la présidence de
MGR. NORAN ZAKARIAN
Evêque des Arméniens de Lyon
et de la Région Rhône-Alpes
exposent les œuvres de

DIR VAHAK'N

à l'Espace Arménien
40, rue d'Arménie - Lyon 3^e

du 19 au 23 avril

au profit des Ecoles
de l'Eglise Arménienne de Lyon

Vernissage mercredi 18 avril

à partir de 18 heures 30

Ouvert tous les jours de 15h à 19h.

**Centre International
de Vacances**

pour les Jeunes Arméniens

SUR
NICE — COTE D'AZUR

ETE 1990

Cette année et pour la première fois
le Centre de Vacances accueillera dans
le Complexe Barsamian à Nice, du
4 Août au 17 Août, des jeunes filles
et garçons arméniens de 18 à 25 ans,
de la diaspora et de l'Arménie.

Activités nautiques, sportives, cul-
turelles, animations, visites dans la région
Nice - Côte d'Azur par des moniteurs
spécialistes.

Participation aux frais : 2500 FF.
(tout compris - sauf le billet d'avion)

Pour tous renseignements, s'adresser à
Mme Ayda Tanikyan : 93 - 44 - 44 - 03
COMPLEXE BARSAMIAN

281, Bld. de la Madeleine 06000 NICE
FRANCE

Fax : 93 - 29 - 01 - 91.

**AVRIL 1915
AVRIL 1990**

COMMEMORATION DU 75ème ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS

PARIS

RASSEMBLEMENT SUR LE TOMBEAU D'ANTRANIK

Cette année la commémoration du 75ème Anniversaire du Génocide
revêt un caractère tout particulier face aux pogroms perpétrés par les
Azéris en U.R.S.S.

Tout en s'associant à toute initiative unitaire, la J.A.F. appelle ses
membres et la communauté à un rassemblement le Mardi 24 Avril pour
un dépôt de gerbe sur le tombeau du Général Antranik.

Rendez - vous : Cimetière Père Lachaise. Entrée Place Gambetta
à 11 heures précises.

NICE

Sous la présidence d'honneur de M. Jacques MEDECIN, Maire
de Nice, Président du Conseil Général des Alpes-Maritimes
SAMEDI 21 AVRIL, 20 H 45

au CUM (65, Promenade des Anglais)
Conférence de Claude Mutaflin.

LUNDI 23 AVRIL, 20 H

Veillée - Office Religieux en l'Eglise Apostolique Arménienne Sainte-
Marie.

MARDI 24 AVRIL

- 9 h 45 : Rassemblement Promenade des Anglais (face Hôtel Méridien) Marche du Souvenir jusqu'au Monument aux Morts.
- 10 h 30 : Dépôt de gerbes à la mémoire de nos Martyrs et des Anciens Combattants et Résistants français d'origine arménienne morts pour la France 1914/1918 et 1939/1945
- 11 h 30 : Messe de Réquiem en l'Eglise Apostolique Arménienne Sainte-Marie, 281, bld. de la Madeleine à Nice.

Dans le cadre de la Commémoration du 75ème Anniversaire du
Génocide du peuple arménien et à l'initiative du C.D.C.A. Nice -
Côte d'Azur se tiendra du 20 au 25 Avril
au Centre Universitaire Méditerranéen- 65, Promenade des Anglais, Nice
une Exposition sur le «Génocide des peuples arménien, bulgare,
chypriote, grec, kurde, sous l'Empire Ottoman» réalisée par Sofia-Pres
Inauguration officielle de cette Exposition par M. Jacques Médecin,
Maire de Nice, le Vendredi 20 Avril à 17 h 30.

**ԱԼԵԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԻՆԼԻԻԲԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿ**

ՀԱՂՈՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ

1983 Դեկտեմբեր 29-ի կր կատակ Պ. Նափոլեոն Պինլիբեան,
մահապաշտան կրքաճ Լիւնոն մէջ, 1984 Ապրիլ 12-ին, կր մատակարար
կան հարաւորները յարապարակելու իր կարգերը:

«ԼԵԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԻՆԼԻԻԲԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ»-ը Ֆրանսայի
Հիմնադրութեան Նախագահի անունով, զորոյ հետեւեալ նպատակներն են:

— Քաղաքի ընդհանուր հետազոտութիւնը և ի մասնաւորի
պոլիտիկայի շուրջ:

— Մատակցել ինքնաշարժային Հայաստանայց եկեղեցիին ընկե-
րային և իրերգութեան մեծարկներուն:

— Քաղաքի կրկնապարտ արտադրութիւնները ըստ Հիմնադր
վարչութեան արդարութեան:

Վարչական քարտեզագրութիւն մը կր գործէ:

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN

Secrétaire Administratif / La Malmaison
18, rue Louis Tourte — 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

որ ապարաք կ'ընէ Տէր և Տիկին Պինլիբեանի և որ կըր-
նայ օտարերկրորէն ցուցանակներուն ար կրնայ նպաստ անկողակ
ըստ Հիմնադրութեան իրերգութեան նպատակներուն:

Առ աշխարհ, զիմաշարժային պէտք է իյլ Հիմնադրութեան Քարտեզագր-
ութեան մէջն. 1990 Ապրիլ 30-ի պաշտամատման մէջ:

Յատկացումները պիտի հրապարակուին յետագային:

Ի Դիմայ

ԼԵԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԻՆԼԻԻԲԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ
ՎԱՐՄԱՐԱՆԱԿ ԺՈՂՈՒՆ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ
ՓՐԱՆՏ - ՓԻՆԼԻԻԲԵԱՆ

Ապրիլ 14-ին Մինսկի մէջ տեղի ունեցած Դինամօ (ՄԻ.) - Արարատ հանդիպումը աւարտած է 0 - 0 արդիւնքով :

ԵՐՈՊԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԽՄԲԱԿԻՆ
ՏԵՂԵԿԱԳՐԷՆ

Ինչպէս ծանօթ է, Ս. Վէլլէ, Ժ. Վան-
տըլէպորտէ եւ Ն. Փերիէ՝ բաղկացած
ֆրանսիացի խմբի խմբիկ մը Մարտ 29 -
Ապրիլ 1 - եռօրեայ այցելութիւն մը կա-
տարած էր Հայաստան. նախածեւորող
եղած էր ՀՀԿառստանի օդուժի խա-
նաբազմի տրուել նախապէս Ս. Տէր-
Ստեփաննի եւս կենդկերանայ խումբին,
ինչպէս նաեւ փրոֆ. Ժան Փիլո Մահէ
եւ Պ. Վէլլէ:

Տեղեկագրերը նախ կը նշէ կատարուած
հանդիպումները – ՀՀԾ, Գերադոյնի Խոր-
հորդի զրառենեակը, Հայաստանի ան-
կախութեան բանակը, Վաղզդէն Ա. – ,
Երևանի ղուբ անոնք սոյցեղած են
Երասխան եւ Լենինական:

Տեղեկացրեց նախկին գլխավոր թաղային
պետի և թաղային խորհրդի անդամներին: Հին
Պետառես կղզիով իր նկարագրով 1988-ի
Իրենեյան խորհրդով հայտարարված հեռու
կապերով խորհրդի ներքինական իրենեյ
ու ապա օրհնակապարտեղ իր լեզուի ար
մենեկ խոս անցնել է: Գաղարան աշ
տար առաջին խորհրդային է երկրի
Արևելա-Հայկազունի խորհրդով ար ժողովրդ
հայտարարել էր խորհրդի իր լեզուի ար
ժողովրդային հեռու: Արևելա-Հայկազունի
ժողովրդի արժանապատիվ իրենեյ առաջ
նկարագրի խորհրդով: Միայն ժողովրդ
մենեկ իր խորհրդով Հայտարարել էր
անցնել իրենեյ ժողովրդի անունով: ար
ժանապատիվ խորհրդով: Ժողովրդային
արժանապատիվ խորհրդով ժողովրդային
արժանապատիվ խորհրդով:

Ներկայիս ՀՀԾ կը նկատուի ընկերա-
ֆաղաքական շարժում մը եւ ոչ կուսակ-
ցութիւն։ Այսուհանդերձ, ան ներկայ է
ընտրական ամէն շրջանի մէջը, հանդառա-
կը 260 ամբողջ համար 60 թիկնամուծի ա-
ւելի ներկայացնելու արածումովիւն չունի։

Հակառակ որ Խորհրդային Գերագոյն
Խորհուրդը ջնջած է Համայնավար կու-
սակցութեան ղեկավար դերը, Հայաս-
տանի մէջ այս ուղղութեամբ ոչ մէկ շար-
ժում կը նմարուի:

[illegible][illegible]

Մարիալանդացի զեռնի վրայ եւս շատ փալլուեւ չէ վիճաբար. Խորհրդային Միութեան վարչապետ Ռիժկովի նախագահած յանձնախումբը չէ գոյանարւած 1989 Մայիսի 1-ի վերջ: Նոյն՝ անշարժութիւնը կը նկատուի նաեւ Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդին առթիւի վարչապետ Մարգարեանցի նախագահած յանձնախումբին ժամ, հակառակ ՀՀԸ-ի եւ «Գիթիթի» կայրավարչութեան րոյտընթիւնի:

Արտասահմանական մարզախմբական օժանդակությունների մասին այ տարածները կրկին, կեղբորենական կառավարությունները պետք է որ Հայաստանի երթևեկական նախարարությունում մասնագիտիկ հեղանակ հաստատար սահմանական առանցքայինները թիր: Այն զյա, երտղական ինքնըրդարանի կողմէ 1990 Յուտարանի Հայաստանի տրապարտում 500 հաղարդ էլբի վարել տակաւն տեղ չէ հաստատարանի կողմէ տրապարտութիւններու պատահանով:

Վկային հաջորդելով Արթուրյանի հետ յարաբերությունները խորապես մասնավոր չլինում էին, և իրենց հարցերի վրա իր զուգահեռ այլ կարգի մասնաշինչները՝ Լևոնյանի Կարաբորի մէջ Արթուրյանի զոհուածաւարտ սեւցանային եւ Շուշիկի բնակութիւնը, շրջանին մէջ ժողովրդագրական համաարդիւնեւթան մի համայնութիւնը նշանակում էին իրենց կողմից հարկւղարկելի ցօրքը գտնելու կտաւար րամածներու հալիական զիւղերը, ինչպէս՝ Արտուրի ու Կամուս: Բոկ Արթուրյանի այլ շրջաններին վարտած յարաբերութիւնները չէին կրնար ստանալ Լևոնյանի Կարաբորի մէջ կարգ հաստատուելու:

Կր չհատուի որ ծառայուն անզոդոմ-
բխին ու աղչեալ զօրին դանդաղ վե-
րաշնութիւնը, ընկերային ժառանգ-
երեւոյթներու պատճառ կ'ըլլան, ինչպէս
նաեւ հեռանկարներու քաջապաշտութեան
պատճառած անձկութիւնը:

Հիւժուժի տարրերը՝ խորաբուսած վեր-
ջին բաժնի մեր մէջ որպէս կացութեան ըր-
բեկաւորի ազդանք, իր ներկայացումի աշ-
խատանքը կարելիութիւնը, ազդային
ապահովութեան ու ռիսկ վերաբերի կազմա-
կերպումը՝ մեծ յաջող կարգաւած են Մա-
շիկ 20-ի ընտրութիւններուն, անշուշ-
տէք անոնք աեղիկ կ'ունենան ժողովրդա-
պահ սպորտներով:

Յառաջդիմական ուժերը խմբուած են

Հենի շաբիրյան մէջ այդ շարժումը 1988-էն քի մը հետամուտ է սոցիալական եւ կրօնական խնամքներէն հետ երկրպագութիւն հաստատել: ՀՀ-ը յատկապէս երկու պատմաշինարարութեան գլուղոյում, մեծ հասունութիւն մատուցող զորահրահանք Գաղարք մը, լաւանքային կեանք մը, որ զորմունքութիւնը երաշխաւորող մեղմանութեամբ ու ժպիւղմէ Ժողովրդական ներշնչով, սոցիալ երկէ Ժողովրդականացում, հոգիովը Հասիւն Հըն-շարժներով, ինչ որ յուսանքներէն կը մէկ քանակ խնամք:

Աղբբեկմանի հետ յարաբերութիւններու մարդը որ արդէն ժխտական ազդեցութիւնը կը կրէ Սովետայիթի եւ Բաքուի կողորդականութեան, կը դժուարացնէ լուծումը. ու վտանգուած է Հայաստանի ապահովութիւնը:

Անկէ եւր երկու տարիներ առաջ արտաքիններու գրասէլը կ'ըլլայ, Ստալինով ու ուրիշներ վէճակը շեւտանքն է 1921-ի խորհրդարանի ու ծանօթիչները իրարմէ շարժուիլ ապրիլին չափուրն իրարու արտաքին ծագմանը մարտադրութիւնը տնտեսի ու վէճակ քայան է ու արտաքին կայտորիցիները չը շեւտուի: Բայ շեւտուի ու արեւելք երկրօտիկներ մը կը կարենան ու չափաւորներ մըն, ստանալ ապագայն մը իրենց տնտեսութեան: ՀՀ-ը կողմնակից ըլլալ նաեւ թալիքի մը, իտալականները գոտիակ կը կարենան մօտալոյ՝ Գաղտնի ծախսերի մօտալոյ՜ներու տարբերութեան մըն:

Պորճրդային կառավարութիւնը կրնա
երաշխաւոր ւրբալ զոյանալիք համաձայ-
նութեան :

Այս համաձայնութիւնը պէտք է նկատուին նաեւ նաեւ Ղարաբաղի հայութեան հետեւեայ պահանջները .

— Երջանին մէջ արուեստական, ձեւով
ժողովրդագրական հասարակչութիւն
ստեղծելու միտող տեղափոխումներու
դադրեցում,

— Հայութեան տնտեսական, կրօնական ու մշակութային իրաւունքներուն ապահովութիւն,

— Հայաստանի հետ հաղորդակցություններում ամբողջական վերահաստատում:

LIVRES REÇUS

LE CHANT DU PAIN

DANIEL VAROUJAN

poèmes traduits de l'arménien

par Vahé Godel

Ed. Parenthèses / Collection Arménies

Marseille 1990.

1. ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՊՈԼԻՍԻ ԱՔՍՈՐՆԵՐԸ

1910-ին զբ զբովի Տրապիզոն՝ հյուսիս-
ցախական հովիտներ հարթելու համար, ա-
նհաճեալու հարկին՝ Մասնատարարն Սերա-
սիա փոխադրուիւ։ Աղբայի երեքով ու-
թաւ, աղաղակ Կրօնական Ժողովի, Դպր-
կանացի խնամակարանի եւ Կրօնա-
լիցանց Գրական Գանձանոց-դրոյի վարձած
է տակ աղաղակի գրադարանի մասնա-
գաւթնապետի պաշտօնը։ Փայլուն եւ
պատեհաբան երէ շարիական շարքն աղ-

ծարձուելու վրայ էր Պատրիարքարանին
մէջ, ընդհանուր քարտուղար կը կար-
գուի կազմուծը Առաջադիւղիկին Յանմ
հանգովշին, մանաւանդ այդ պարտա-
նորը փութ մը դառնալով կառավարու -
թեան արեւին: 1913-ին կը մեկնի Պերլին
համալսարանական ուսումը կատարելու
գործելու, երբ համալսարանիկ պատե-
րազմը կը ծագի եւ կը ստիպուի Պոլս
դառնալ:

Աղբարձը և Զանգերը և Տոգուրները
 չեն սփիրարձ չէր արարածս ու Սե-
 ռալի, որովք շնչաղբ անմահութեան
 վառ շաւել և ինքեղեք իբր լաւանս
 չեն ծախսութեմը։ Ամբարն չոն կըր-
 լաղեայք արբելք վերջ թիկն արեւ-
 շալութեմն չոն ճամբք շանտան և
 զգիթ չըր - Չըր, ուր կարասնիք խա-
 նանքս, վարարելք չրկովք Զորա-
 ղեցայք, Կարախան, Հաւքն, Կարա Բա-
 րսա, Օսմանիք և Իսլամի, յաւնա ճար-
 զիտարարելովք, սփռել ի խախտաւոր
 սքեմ ու խախել վերջի ժողովք (այս վեր-
 թեմն Ալիս չոն ճնտան ի Զորան), Ա-
 ճամոտի կողմէն դէպք Յէշիմիի, ի
 դաւանտի կողմէն և Թաղաքի, ապա
 Պ. Գրգորեան խախտանմանով և ուր-
 եւ ղէշիման խոյ տուան և կրկին, ի
 ստանդարտի չը Շուկուտեք։ Բաւանք
 սոնն Սուրան Տըքի, Կարապետեան
 տուն տարար արբելք վերջ, յաղծան
 և գերման ապաք տարբով Պոլս ճան-
 ցաւորելք զիս և չարարան, ամբու շե-
 ռն, անցիկ Գրգիւ ի իր անմահան ար-
 արարաք չիմն ին, վարկովք Վնչ-
 արարեանի իր արարելութիւն։

կերբ. «Անիի Աւերակները» տպուած է
«Հայ Գողգոթա» որ Աղլտի տարիննրուն
նկարադրական է 409 էջ՝ ի մօտոյ լոյս
սնձակէ: Ամմ Մանսկոթո:

[illegible]

Երիտասարդ, աշխոյժ, ուսումնական
օժտուած բեմբասացի կարողութեամբ

[illegible]

Ա Պ Ր Ի Լ 1915

ԼՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՖՈՒՐԳԻԵՐ

Կիրակի, Ապրիլ 22, ժամը 11-ին,
Ֆուրգիեի Նոթր Դամ
Մայր Տաճարին մէջ
Կը պատարագէ՝
ԿԼԵՄԵՆ ՎՊՐ. ՄԱՃԵԱՆ
Կը բարոյճ՝
ՄՐՈՐԱ ԵՊԻՄ. ՏԷՆՈՐՄ
Օգնական նախագոյր
Կարգիմալ Տըրուարիէ
Երկրցոյութիւնը կը կատարէ եկե-
ղեցւոյ երգչախումբը՝ ղեկավարու-
թեամբ՝ Յակոբ Արքիամեանը:

Պատարագէն ետք, ճաշ, ժամը 13ին,
91, Թրոնէ փողոց, Անկեղեցւոյ սրահը:

ՄԱՐԱԼՅԷ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԱԳԵՆՈՂՈՒՄԻ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԲՐԻՆ ՄԵՋ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՁԱՅՆԱՌՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳ

Ապրիլ 24, ժամը 16-ին՝
Eglise St. Vincent de Paul (Réformés)
Կը պատարագէ՝
Ֆրանսայի Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդ
ԳՐԻԳՈՐ ԵՊԻՄ. ԿԱՊՐՈՅԵԱՆ
Կը բարոյճ՝
Մարտէյի Արքեպիսկոպոս՝
ԳԵՐԳ. ՔՈՅՅԻ

Պատարագէ երկրցոյութիւնը կը կա-
տարէ «Սոսիս» - Մերապոյ երգչա-
խումբը ղեկավարութեամբ՝ Խաչիկ
Եղիմազեանի:

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐԱԼՅԷ

Պոլսահայ Մշակութային Միութեան
կը կազմակերպէ
«Միջկրօնականային
արտասանութեան մրցոյթ»
Կիրակի, Մայիս 13, ժամը՝ 16-ին:

ՀԱՄԳ

ՅԻՄՆԱՍԵԱԿ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆԻ

Հաշկոյի Միթիթարեան Վարժարանին
Հիմնադրութեան յիշատակին առի-
թով, Հաշկոյի մէջ, տեղի պիտի ունե-
ան զանազան հանդէսներ, Մայիս
22-էն 6:

Մայիս հանդէսներուն սիրով կը հա-
ւորակին Վարժարանի բոլոր նախկին
սանիւրը, բարեկամները եւ բարերա-
յները:

Այս առիթով, Ս. Հաշկոյու աղայա-
նէն յայտեսմէ Հաշկոյի վարժարա-
նիս պատմութեան «Յուշմատեան»
շէնք հասցի մը՝ 540 Լէով եւ հաշարի
տեղի լուսանկարներով զարդարուն:

«Յուշմատեան»ը ստանալու համար
գիտէ՛ք ձերնաւ:-

R. P. VARTAN KEGHICHIAN
Collège Arménien Samuel-Moorat
26, rue Troyon, 92310 Sèvres, FRANCE
Tel. : 45. 34. 68. 28

Յ. Գ. - Բերքերէն կը խնդրուի ար-
տապէս յայն աղբը:

LE CLUB FRANCO-ARMENIEN D'ANTONY

organise sous la présidence de
M. PATRICK DEVEDJIAN
Député - Maire d'Antony

UN GALA

au profit de son école
le 21 Avril à 21 heures
au Théâtre Firmin Gémier
Place du Marché à Antony

Au programme :
l'Orchestre BARRAL
et la célèbre chanteuse internationale
ROSY ARMEN

Billets en vente :

Jano le Hay: Alfortville — 43.75.16.49
Mme Moundjian: Antony — 46.66.09.75
Mme Avédissian: Antony — 46.66.45.90
Sayat-Vota: Issy-les-Mix. — 40.95.03.38

ԴՊՆԿԵՆԳԻՍՏ ՇՆՈՐՀԳ ՊԱՏՐԱՐԳԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ԼՈՒՆԻ Ս. ԵԱԿՈԲ ՄԱՐԵ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵՋ

Կիրակի, Ապրիլ 22-ին, ստուգեան
ժամը 10-ին, Լիւնի Ս. Յակոբ Մայր Եկե-
ղեցւոյ մէջ նախագոյր պատարագ եւ հո-
ղեհանդիսական պաշտօն կը կատարուի
Կրեմիայի Կաթողիկէ
ՇՆՈՐՀԳ ՄԱՐԵ. ՊԱՄՈՍԵԱՆԻՆ
Կ. Պոլսոյ Պատրիարք
Դախնաժան բառաստեղծն առիթը:

Ս. ԹԱԿԵՆՍ ՄԱՐԱԼՅԷ

Կիրակի, Ապրիլ 22, իշխանական ժող-
րդային նահապետի համախորհրդային Ա.
եւ Բ. պատերազմներու: Ժամերգութիւն
8:30, պատարագ՝ 10, հողեհանդիս՝ 12:

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԱՂԱՏԱՏԱՆԱՐԻ

ԴԱՇՏԵ ՀԱՆԴԵՐ
Կոնկի հանդուստեան տան պարտե-
զներուն մէջ
ՅՈՒՆԻՍ ԶԻՆ

AVRIL 1915 AVRIL 1990

COMMEMORATION DU 75EME ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS

ՓԱՐԻՋ

ԳԼԽԱՌՈՐՈՒԹԵԱՄԸ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ
ԿԼԱՐԱՅԻՐՈՒԹԵԱՄԸ ՀԱՅ ԱՇԽԱՏԻ ԿՈՒՈՒՅՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՄԻՈՒԹԻՆԵՐՈՒ ՈՒ ՀԱՄԱՏՈՒԹԵԱՆՑ

Համապատասխան հասցիքի եւ իրենց իր քրական զեպա-
նատուն՝ Անկեղծ Յայնաժանի կամարն. —
ԵՐ Ե Զ Ա Ր Թ Ի Լ 24
Ժամը 15:30-ին՝ Պատարագ եւ հողեհանդիս Փարիզի Ս. Յովհ. —
Մկրտիչ Մայր Եկեղեցին մէջ.
Ժամը 18-ին՝ Համախորհուրդ Շուն Գլխի եւ Պաշտօն փողոցի
անկիւնը.

Ժամը 19-ին՝ Յայն — Տղանց ղեկի իր քրական զեպանատուն —
Համախորհուրդ Փրիլի պարտաւի սկիզբը.
ԱՊՐԻԼ 24՝ ՀԱՅ ԴԱՏԱՌ ՕՐ

Ճանաչ 1915-ի ճեպանատնութիւնը՝ զործարարած Թուրքիոյ
կողմէ.
Արարութիւն՝ հայ ժողովուրդին.
Կուսեցիկ իր քրական ծառայողներին եւ ընթացի տալ Ար-
ցախի Հայոց աղբար պահանջին՝ ինքնուրուծ.

Պահանջել Սոսիալիզմի, Կրթական եւ Բարձր ոճի իրար
իրա. պատասխանատուներու զտար.

LYON

JOURNEE NATIONALE DE LA CAUSE ARMENIENNE

MARDI 24 AVRIL

sous la présidence de Monsieur MICHEL NOIR
Ancien Ministre Député Maire de Lyon
Monsieur GILBERT CHABROUX
Maire de Villeurbanne, Conseiller Général

à 14 heures 30

SERVICE DE REQUIEM

en l'église St. Jacques — 40, rue d'Arménie

à 15 heures 30

GRAND RASSEMBLEMENT

Devant l'église St. Jacques et défilé
jusqu'à la Bourse du Travail (Place Guichard)

à 17 heures

MEETING

- Projection d'un film inédit «Karabagh 90»
- Allocutions : Personnalité du Karabagh et du C.D.C.A.
- Motion de Soutien présentée par différentes communautés non arméniennes et des organisations non gouvernementales.

NICE

Sous la présidence d'honneur de M. Jacques MEDECIN, Maire
de Nice, Président du Conseil Général des Alpes-Maritimes
SAMEDI 21 AVRIL, 20 H 45

au CUM (65, Promenade des Anglais)
Conférence de Claude Mutaflan.

LUNDI 23 AVRIL, 20 H

Veillée - Office Religieux en l'Eglise Apostolique Arménienne Sainte-
Marie.

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN

COMMUNIQUÉ

Suivant le testament en date du 29 décembre 1983, Monsieur
Napoleon BULLUKIAN décédé à Lyon le 12 avril 1984, a laissé son
actif successoral à la constitution d'une :

«FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN»

sous l'égide de la FONDATION DE FRANCE

ayant pour objectifs suivants :

- Encourager la recherche médicale et particulièrement sur le cancer;
- Participer aux œuvres sociales et d'entraide de l'Eglise Arménienne d'Etchmiadzine;
- Encourager les jeunes artistes suivant les décisions du Conseil de la Fondation.

Un secrétariat administratif fonctionne à

LA MALMAISON

18, rue Louis Tourte — 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR FRANCE

qui était le domicile de Monsieur et Madame BULLUKIAN, et qui
pourrait être utilisé pour des expositions, conférences, colloques,
séances culturelles et musicales, et à la constitution progressive d'une
bibliothèque spécifiquement arménienne etc.

Il sera procédé à une nouvelle attribution des revenus de la
Fondation en faveur de toutes associations qui pourraient prétendre
à une aide selon les objectifs précités de la Fondation.

Les demandes doivent être adressées au secrétariat de la Fondation
dans un délai expirant le 30 avril 1990.

Les attributions seront proclamées ultérieurement.

pour le Conseil d'Administration de la
FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
Le Président,
Professeur Pierre MARIAN

**ՀԱՅԵՆԱՎԱԿԱՅ
ՇՆՈՐՀՔ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ
ՑԵՆՏԱՆԱԿԻՆ**

**ԱՄՆԱԳԱՆ Ս. ԽԼՑ
ԱՐՄԵՆԻԱԿԱՆ**

Կերակի, Ապրիլ 22,
Կր. պատարագի,
ՄԵՐՈՊ ՔՆՆՑ. ժԱՄԿՈՉԱՆՆ

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
12-14, rue Saint Bazile - Marseille 1er

Vendredi 27 Avril à 21 heures

**Les Campagnes
de l'Organisation
« Terre et Culture »
en 1989**

Présentation des Campagnes d'Arménie,
d'Iran et de Syrie.

— Projection — diapositives
— Commentaire — exposé — débat.

— Entrée libre —

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
D'ALFORTVILLE

— Histoire et Actualité —

CONFERENCE

Révérend Père
NERSEH BABOUDJIAN
sur le thème

Le rôle spirituel et culturel
du Patriarcat Arménien
de JERUSALEM
dans l'Eglise Apostolique Arménienne

Vendredi 27 avril à 20 h 45

— Entrée libre —

MCA 9, rue de Madrid, 94140 Alfortville
tél : 43 76 55 89

Ի ԾԻՆԱՍԿ

Իրենց ժողովրդ՝ Մամիկի Միմանյան-
Բամիկ Բաթր շնորհակցին, Լուս - Անշուր-
ուն՝ Տէր և Տիկին Բաթրէն Ստանի 200
տարբ կը նուիրեն Կապույտ Քաղի Փայր-
ի, մանանիկին (ստանալ « Յաւաթէն »)
և, 200 տարբ « Յաւաթէն »:

AVRIL 1915

Commemoration de nos martyrs
MESSE PONTIFICALE
A NOTRE DAME DE PARIS

Célébrée par
Mgr. GREGOIRE CHABROYAN
Eparque des Arméniens Catholiques
de France

Dimanche 22 Avril à 15 h 30

L'homélie sera prononcée par
Le Cardinal JEAN-MARIE LUSTIGER
Archevêque de Paris

A l'issue de la liturgie rencontre amicale
au Centre Saint Mesrob :
10 bis, rue Thouin, 75005 Paris

L'UNION NATIONALE
DE L'EGLISE APOSTOLIQUE
ARMENIENNE DE LYON
et le CERCLE LYONNAIS
DES FEMMES ARMENIENNES

sous la présidence de
MGR. NORVAN ZAKARIAN
Evêque des Arméniens de Lyon
et de la Région Rhône-Alpes
exposent les œuvres de

DIR VAHAK'N

à l'Espace Arménien
40, rue d'Arménie - Lyon 3^e

du 19 au 23 avril
au profit des Ecoles
de l'Eglise Arménienne de Lyon

Vernissage mercredi 18 avril
à partir de 18 heures 30

Ouvert tous les jours de 15h à 19h.

ՓՈԽԱՆ ԵՄԱԿԵՊՈԱԿԻ

Ագիտորդին Տէր և Տիկին Կարէն Բա-
թրան Տիկին Սիլվիա Պոյաննանի մանուս
տարի 300 Ժր. կը նուիրեն իրենց մայր-
կեղանի « Յաւաթէն »:

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԼՁԻ ՎԻՃԻՆ՝ մանանիկի
ժաղճութեան ընդհ. ժողովի կը հրապար-
կուի իր անգամուշնեւերը, Ուրբաթ, Ապրիլ 27,
ժամը 20-ին, Մշակութի Տունը, Կարճ
օրակարգ :

**AVRIL 1915
AVRIL 1990**

COMMEMORATION DU 75EME ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS

ՓԱՐԻՋ

ԳԼԽԱՌՈՐԻԹԵԱՐԻ ՀԱՅ ԵՆԵԿՆԵՐԵՐՈՒ
ԿԱՅՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՐԻ ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՍՄԱՑՈՒԹՅՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՄԻՈՒԹՅՆԵՐՈՒ ՈՒ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆՑ

Համապարփային հասարակ և ցոյց դնող իրադա-
նատուն՝ մեկնելով Յաղթանակի կամարէն. —
Ե Ր Ե Ք Շ Ա Ր Ի Ի Ա Պ Ր Ի Լ 24

Ժամը 15-30-ին՝ Պատարագ և Հոգեհոգեան Փայրի Ս. Բովս —
Մ կրտի Մայր Եկեղեցիին մէջ,

Ժամը 18-ին՝ Համախմբում Եւրոպայի և Պարզ փողոցի
անկիւնը,

Ժամը 18-30-ին՝ Յաղթանակի Կամար, Անմահի Ձիւնուրի Յու-
շարժանի բոցի արձարմում՝ նուագախումբ և Զաղկեղանի դեմ-
քում,

Ժամը 19-ին՝ Յայր — Տղանց դէպք իրադա-
նատուն՝ Փրկչի օրհուսոյի տիրոջ :
Ա Պ Ր Ի Լ 24՝ ՀԱՅ ԴԱՍԻՏ ՕՐ

Ճանաչալ 1915-ի ցեղասպանութեան՝ զորապետութեան Բուրժու-
կայի,

Ազգայութեան՝ Հայ ժողովուրդին.
Ազգային իրադա-
նատուն՝ Յաղթանակի Կամար, Անմահի Ձիւնուրի Յու-
շարժանի բոցի արձարմում՝ նուագախումբ և Զաղկեղանի դեմ-
քում,

Պատմալ Մամալիկի, Կերտապետի և Բաթուի ոմիրներու
իրա. պատմախումբներու դար.

Ի Ս Ի

Կարճակերպութեան Իսիկ Հայ Առաքելական և Հայ Աւետարանական
Եկեղեցիներու ու շրջանի կուսակցութիւններու, միութիւններու ու
կազմակերպութիւններու,
Կ Ի Ր Ա Յ Ի Ա Պ Ր Ի Լ 29 — Ի Ն

Ժամը 10ին Պատարագ և Հոգեհոգեան մանուս արարողութիւն,
Ժամը 11-30ին Համախմբում Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ առջև,
Ժամը 11-45ին Փայրի մէկում, Ժամը 11-50ին Համախմբում Հայ
Աւետարանական Եկեղեցւոյ առջև, Ժամը 12-10ին Համախմբում
Արարիկան Եկեղեցւոյ Յուշարժանի առջև, Ժամը 12-30ին Զաղկեղանի
դեմքում, Ժամը 12-50ին Տունուրու աւարում — Միտան վրդ.
Հայերէն, Վեր. Լուսնան, Յրաններէն և Պ. Ա. Սարգիսի: Ժա-
մը 13ին աւարտ պրոշնոցէի:

TOULON

MARDI 24 AVRIL à 18 heures
Dépôt de gerbe au monument aux Morts (face au Palais de
Justice).

**« ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԵԼԼԻԻԹԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿ »**

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1983 Յիլիսեմբեր 29-ի իր կտակով Պ. Նափոլեոն Պիլլիեքան,
մահանացուն կրքած Լիւիս մէջ, 1984 Ապրիլ 12-ին, իր ժառանգու-
կան հարստութիւնը յաղակացուն Լ կողմէն:

« ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԵԼԼԻԻԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ » Ժրանայի
Հիմնարկին հոյանիին տակ, յօդուս հետեւեալ յայտարարումը՝
— Բաղարկել թշկական հետաքրտութիւնը և ի մանուսի
բաղցիկի յարժ:

— Մանանիկի եմ համանակը Հայաստանեայ Եկեղեցիին ընկե-
րային և իրադրումեան մեծարկերուն:

— Բաղարկել երիտասարդ արուեստագէտները ըստ Հիմնարկի
Վարչութեան որոշումներուն:

— Վարչութեան զարտադրութիւն մը կը դրծի՝

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
Secrétaire Administratif / La Malmaison
18, rue Louis Tourte — 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

որ ապարանք կրքած էր Տէր և Տիկին Պիլլիեքանի և որ կրք-
նայ արարողութեան յայտարարումներու, ժողովներու, համախմբու-
րանցի միջոցներու, մշակութային և երաժշտական հարաբերութիւն-
ներու յաղակացուն հաստատու. զուս հաղկական ժառանգարան, ևս
այլ:

Պիլլիեքանի Հիմնարկին հաստատումներուն նոր մէկ յաղակ-
ացումն յօդուս արեւել ընկերակցութեան որ կրքնայ յայտարարում
ըստ Հիմնարկին վերոյիշեալ յայտարարումներուն:

Աս ալ, զիմումները պէտք է յօդել Հիմնարկին Բարոյաւար-
ութեան՝ մինչև 1990 Ապրիլ 30-ի զայնամամաին մէջ:
Եւրոպայի մեր և հարաւարկութեան շնորհակցին:

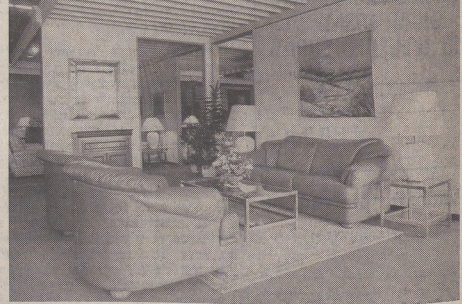
Ի Դիմայ

ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԵԼԼԻԻԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԱՆ, ՓՈԽԱՆ ԵՄԱԿԵՊՈԱԿԻ
ՓՐՈՑ. ՓԻԵԼ ԴԱՐՈՒՄ:

Ghazarian

4000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Z. I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

« Բացառիկ զեղէ « Յաւաթ » ի յաճանորդներուն »

ՕՐԻՆԵՐ ԻՈՒԲԷՐԸ

MESSAGE

VILLE DE MARSEILLE

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳԴԼԵԱՆ ԵՒ ԻՎԱՆՈՎ
ԽՈՍԲ ԿՈՆՆԵՆ
ՀԵՐԹԱՎԱՆ ՄԻԹԻՆԿԻՆ

«ԱՐԱՐԱՏ» ԿԸ ԶԱՎՐԵՔ ՊԱՐԻՐԻ,
ԵՐ ԵՒԱՆԻ ՄԻՋ

ԱՊՐԻԼ 75

ՆՈՐԻ-ՏԱՄԻ ՊԱՏԱՐԱԳԷՐ

ՈԳԵՎՈՂՈՒՄԻ
ՀԱՆՈՒՆՏԱՐԱՐ

Այս պատճառով, մաշած են ցարի, սուլիկ երկրի ուրուր. Հերոսապատանները իրականությանը դարձյա՜ցած Ֆիլադելֆիոնը ցրվեցինքով ծածկեցան, սուղալիքան յարժեքներն ամենին փայլուն յոյունդ-նրն անցան :

Միս՝ անսկիզբություն զինաթափ զին-առն ծանա անձրած, թե՛ ընչհակա — առն, ժամանակակից իր զինանոցն թեկնածի ճանդատներում ու ժամա-նակին զինան, զինե՛ր 75-ամեակի ժա-նադրեցին :

Սեփո՛ւ ամենին աւելի ու ամենին ա-ռա՛ւ, մեղի՛, սարդերնուրու ճամբ : Զու-նը ո՛չ պղի, ո՛չ յուրյուր, ո՛չ ճանրու, պե-ր փունձան : Ե՛րկ կայ յաւերսինին մը ճանկիւր, մը առաջ կանգնող միայն իրաշխարհուն ա՛ն :

Այսօր, երբ մեր զինամարք այդ նպա-տանին զինող ճամբան հարթեցին անը-րաւի զինող իր կարող հայրենիքի մե-ղի, արձան դու՛կ քանդակներ ունեւա-նը պերճարկեա՛ն մը շնչուր : Մենք, մեր իրաւունքներն հեռ հաւուրաւորարի մը ճանուր, բաց ապրող տաններու ճամբը մեր ունեցան ու չունեցան : յառաջին լուսնոցում : Ետեքն ու մութերն եւ տաններն ու ընկույթն արթնաթանդ պի-տի աստղերն իր հաւառները :

Հա՛, մեր հայրենիքին մէջ, հարեք հարապատեցնելու նոր ուխտի թելուրն յաւերած փամփուշտներ, ուսմանուր զառա՛ւրդ գաղտնիքներ փակեց Պամպայ անաթոնիկան փակակիցն :

Հայր մայր, երկխոս աստված դարձ-ի պատարեք թեկնածու, աստաւորու-մէ մարտադրուք զինուորած ու աղբն : Կառուե՛ր հրաշքով մեկնացած նոր իտիքներ, հարաշխարհ, մի ու սուրբ եւ ճա՛ն ըստե՛նք ու զի՛ն : Անոր պեղ-ը պաշտպան թնամովին կարգին, նեղու-րան ու նեղի շնչեմանին զի՛ն, շնչե-մա՛ր արժեք անտեղեկ ուրուրու շնչե-մա՛ր, անտե՛ն — անըրպանուր : Կն միջնե-րը ճաղողները բաժնեկանուր պարզ-անց զիպեր, նոր արտադրանքներն շա-րաններ, տակուրն կը ճգնին խոշորե-րան պատմութեան անդին Բաւաղա՛ւր : Դե՛, կը փորձեն վերադառնալ անաթոնի-րան փակակիցն ու յարժեքուն իրենց յորտա՛նք անդիններն մէջ : Նոր Կա-միքներու, Վարդանանու ամենին զանա՛ն պաշարք մտայն հեռ է : այդ մանկն ու յորտեղն զի՛ն :

Ե՛րկ լուսնի այդ պաշարք, Վարդա-նանու փրկաւոր, մեր շնչեմանում ծաղը պիտի փրկե՛ր ծաղիկներն կրողը հա-րապատե՛ր :

Հայուհայրերին Սեփո՛ւք է՛ն մը շատ աստղեր գաղտնի չունին : անտե՛նմանի ծաղան այս ծովուն հաղարարը սրկու-նը չեն յաղտրեք զոր ալիք մը ձեւա-ցանկն ու փրկել յաւառիկ զինաները : Եղբայր, արժեք գրեթէ համընթաց հո-ւովեթով մը կ'արեւելանան մէջ շարժու-ն : յառաջին անուն, արժեք էր միայն լու՛կ, անդէ՛ր դուրսինքն էր արդիական կառուց էր անդե՛նք : ճանաչանք դուրս էր մայ հաղար աստղ ու ձեռնող անը-րու առ ծաղիկն զոր Սեփո՛ւք կուլ-նիցն :

Անաղարար ու նաեւ պարտադրարը զիպաններին պիտապատան անտեղեկ ձեռն աստղ դրասուն եւ երրորդական, հարապատե՛ր անըր շու՛տեր, արժեք անըր պաշարք կը սննան մէջ շարժու-ն : Դե՛, դուրսինքն մեկ զիպանի կան զիպն մեկ սուր, արժեք միայն շարժու-րն արժեքն մեր ներկայի զինայն :

Ե՛րկ հաղար ուղղութեամբ լուսնող, փրկաւոր աղաները շարժանք հայր

Les Arméniens du monde entier commé-
morent ce jour le 75e anniversaire des
massacres qui ont eu lieu dans l'Empire
Ottoman de 1915 à 1917.

Ils se recueillent dans le souvenir, ren-
dent hommage à leurs martyrs mais affir-
ment aussi leur détermination à faire
triompher la vérité de l'histoire par la
reconnaissance officielle de ce génocide.

Je m'associe à cette commémoration.

A travers les plus grandes persécution-
s de l'histoire, après bien des épreuves dou-
loureuses, le peuple arménien a su conser-
ver sa langue, sa culture, sa foi, ses tradi-
tions.

Il l'a fait pour lui, mais aussi pour la
collectivité internationale.

Aujourd'hui encore, cruellement frappé
par le destin, il porte en lui toutes les
raisons de surmonter ses malheurs.

Le peuple arménien peut et doit avoir
confiance en son avenir : qu'il puisse
vivre dans la paix, la sérénité et la Dignité.

Le Maire de Marseille
Senateur des Bouches du Rhône
ROBERT P. VIGOUROUX

«LIBÉRATION»

ԼՀԱՎԷ ԻՆԿԱՍՏ
ՊՈՒՏՏՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«Այս խորագրին տակ, «Լիբերացիան»
շանկան յորտա՛ն էր յույ կրճմայր
Ուրաթի օր, Ապրիլ 20-ին, Կրպակ Մա-
լովսկի սուղարարութեան տակ :

Ներխուրդներն այ շատ խառն եր-
շապանան, աստղ չուր, կամ զիպն
ժողովուրդ ... Վե՛նան լի ճանին մէջ
Կարդ խաղը կզգին յաւառական շար-
ճումը հայ միւրն է, 1715-ին, հայ փառա-
կաններու միաշարունակ մը : Սփուրեթ
ժամադրութեան մը :

Առեքին մէկ նշարք կ'ընկնանք յոյ-
նումբն, որ հակերկ երկրով կը ներկա-
յանէ հայր իզգին, զոր Բարսե՛կ —
Փիսկանմէ մշակութայն մարդաբուրդը
շաշխարհամեկնած : Հնուն, շատ հե-
ռու Սորճոցայն Մուկիմին կամ Արա-
սուրի անըրն : Իր ծոցը կը գտնե՛ր
ախարհի երրորդ հայկական մասեւն —
գործունէ երեւանէ եւ երեսնայնէն կոթ :

Կ'անդադարանայ աւելի մանրամասն-
ընն :

այիք մը ձեւել, թոցնէլ այդ դիպարներն
ու գտնե՛ր գլուխներով փոխորդնէլ, ոչի՛նք
պիտի փրկէ մեզ, մեր ծովուն մէջ սուր
նաւարանք մը :

Հակառակ յայտն, ուրաթութեան չէ
հայուհայրերին արդեւոր : պեղ-ը է ա-
մեն դիմ քաղաքուն ճեթներն : այլա-
պէ՛ս, անըր պիտի ըլլայ մեզի նեղույն ու
հեռանկը : Բազուել ճեթներն, անըր-
նացած վարդան մը, ապա՛ անով ին-
վարսիկ, երկու միջինին հանգչայ յաւե-
րութեան մեր պարտեղին ճամբ :

Մովհեսն ա՛յ սպասում, մաշած են
սուղի, ցար երկրի ընդ ու լոյսնուր
ներք յաւերսութեան ճամբան չեն գտնե՛ր :

Ա. Թ.

ՔԱՆՆ ՍԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԱՊԷ, աւելի ցան կրեք թաղաքան
կոյններն ունեցան Չեխովալցեւ, ուր
միջիններն թաղաքան նախարարներ
մարտանք գաղափարաբանութեան վի-
շարայն մէջ, յայտնէր իր թաղը ու
պիտակաբանան սիրտուր մը պիտի հը-
րաւորէ Երուսաղիմ ճամբ : Կախա՛ւր
Վաղայ : Հաւելի ճամբ ըն թաշանաւ-
պիտեն այցելութիւնը հարջ մըր երբ :
Փրպուրի մէջ, արդէն, Յովհ. Պարոն
ճամբը կը կեցէ յայտնի ճամբաշառ-
ութեան, որ յաւառութեան ունե՛ր ա-
ռանդ Սառուանէ ալիքս մը գտաւոր-
եցին : Այս կայմակալին այցելութեան ըն-
թացել, Պարո յայտնէր նաեւ թէ Գե-
լի-

(Տար. ք Գ. Է)

Ինչպէս ամեն ասրի, Ապրիլ 24-ի մեր-
ժառը կրակներ, Հայ Կաթողիկոս Եկե-
ղիս Կաթողիկոս կը ժառաջանէր Փարիզի
Նորի — Տալի Մայր տաճարին մէջ, ու յի-
շատուկ աղբրներն նախապաշար Պապին :

Կրակն, Ապրիլ 22, ժամը ճիշդ 15-30ին
Գեղար Նախկալու Կաթողիկոսն իտալան
կը յարգարանը շառնալուրն մէջ կը
նկատուին պապական նախարար : Դեպ-
ք Լորենն Անթիմիթիկ, կաթողիկոսան
պատուիրակ Գիւս Արք. : Հայ Առաքա-
նական Եկեղեցւոյ ճովապաշար թեա-
պապական Ռ. Աւետեան, Արեւմտեան
Եկեղեցւոյ Էկզարք, Ինչպէս նաեւ յաջ-
մաթիկ ասոր ալ կրճմաւորներ : Արաբու-
րութեան կը նախապէսէր Փարիզի Արեւ-
պիտակոյր՝ ճիւղապետ ժամ — Մարի
Լիւիսիէլ, որ ցանք մը ժամ առաջ ժա-
մառան էր Փրակայն, ուր կ'ընկնարա՛ր
Պապին :

Գեղար Նախկալու, նաեւ հայերն
արտապաշարուցան, արկերկով Ապրիլին
նախապաշար, շեար զինով այդ ներ-
կայնէր ժրայ : Ապր, Փրակայն, հայ
կաթողիկոսներն ասոր խորալիկ
ճամբաքան 1915-ի ճեղապատմութեան մը-
րայ, անոր կեցող պարտունք մը հար-
ջին ալ : Կարապետ Սամաթիկ, Բազու :
Պարիզ երկու — Թաւրաթ, ընթացման
նախաժամանակ ժաղերի՛ր անգաւա-
նութեան, ասոր, Յարջ : Ետնախալա-
րութեան յայտնէր կարգին Արաթիկ, որ
անպա՛ւ մը եւս կը արաձաղեր Նորի —
Տալի Մայր տաճար : Եւ ըստը ներկայ
պատմութեան :

Կարգին Արաթիկ կ'արտառներ օր-
ունէն հազար ճամբ : Արաթիկ, անըր
գաղափար կը այցելութեան Չեխովալցեւ
ըն ու փրկարաններ ճանի մը ժամ ա-
ռանք, հարջ տաւ թէ ինչ զուգահե-
սութիւն կը գտնէ պարտունք արեւելեան
նախարար Եկեղեցւոյն իրականութեան
մը : Հայոց մարտաբանութեան միջին :
1915-ր, կ'ըսէր ճիւղապետ — Արեւիկա-
կաթողի, իր յաւեք ճեղապատմութեան ան-
ուանէ անոր՝ Կարապետ ասոր : ճամբ
անըրդ տարրութեան ինչ կա՛, կ'ը-
սէ 1915-ի Հայոց նախաժամանակ միջին : Բազա-
նային պարտապատմութեան անուանով, չէ
րաւել, Ե՛րկ ըլլայ պիտի պատմութեան
միաժամանակ : 1915-ր զուգահե՛ր հայ ժո-
ղովուրդն եւ ըստը թաղապատմութեան
մարտաբանութեան յիշողութեան : Այդ
նախաժամանակ մարտաբանութեան ունե՛ր
ժողովուրդներն : յառաջող մարտաբա-
նութեան : Կաթողի կը ծնէ իր մարդկային
ինձնականութիւնը, զոր պեղ-ը է ինձնա-
պատմութեան անուանէ : Ծառան կը գտաւոր
գլուխներ կանգնէ : Այդ մարտաբաններ
մարտաբաններ կան Կրպակ, Կարգ, ժա-
նանք : Գարուն զոր աղբրներ : Հաւառա-
րեց մայուն անուն կը զուգահե՛ր աղբի ի-
ր կարգին զանա՛նք արթը թաղաքան —
թեմիկ մըր թէ Զեյր ունե՛ր, չէտեց ճիւղա-
պետը Արաթիկ, գաղափարներն չէ, ալ՛ ճա-
տապարք :

Յիշե՛րք որ այս պատմութիւն արտադր —
ութեան կ'ընկնանք ընթերց, յառաջանէ
չեղանք : Գիւս Արք. կը վերապատմելի
Լիւիսեան ժամանակներն ճամբ պատար-
կը ընթացելն :

Վ Կ Ա Յ Ա Ր Ա Ն

գիտ հայրենի, երկրորդ միասնություն, համար ընթացքի ընթացքը...

Այ՛ն, սերունդներ որ ստեղծվելու են ահա... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Ե. Կարամանյանը: - Հին պատմությունը և արդեն ձեկնումը: Մասնագրական 20-300 հարյուր հազար հայերի կողմից... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Այսպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Քիչով լուսավոր և արդեն, Օրենքները դադարում են գործելով: Անհայտ է, Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած...

Կարամանյանը գիտատարածություն, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Հիմ պիտի, ինչպիսի Բ. Կարամանյանը, այս պատմական հերոսների, անհայտ է, Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած...

Կարամանյանը գիտատարածություն, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Երկրորդ, գլխավոր թույլություն, համար միասնություն շարունակում է լինել... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Այսպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

ՀԱՅ
ԿՈՒԿԵՆՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԻՐ ՀՅՈՒՆ
1915 ԱՆԷՏԱՒ ՏԱՐԻՆ
ԱՆՍԱՏԱՐԻՆԵՑ
ԵՒ
ԽՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԹԵՂՈՒԿԱ

Պետրոս Բիկի. Կարամանյան. - ՄԵՆ.

1858-ին Ռուսաստան, աշխարհագրական անունը Պարսիկում, ուսում և Պոլսի, 1895 Փետրվարի 1-ին ծնունդով Մասնակցի Ներսիսյան Պարսիկում, երկրի անհայտ մասերում...

Մի քայլու այս հրաշխանքի միտք, այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

պատմական երկեր, կամ ըստ լուսավորչական հերոսների, անհայտ է, Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած...

Կարամանյանը գիտատարածություն, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել... Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

ԱՍՏԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՍՏԻՐԱԿԱՆ

Այնպիսի և կրկնվող հարցերը կրկնվում են, Մասնակցի մէջ, խոսքեր, համար միասնություն շարունակում է լինել...

անոր ծննդավայրի պարզած գիտակցող աշխարհի երկրի թափանցում, անհայտ է, Արեւելքի կը ստեղծվեն, գեղեցիկն այս գրած... Արեւելքի կը ստեղծվեն, սերունդները կը ստեղծվեն...

Ֆիսկալ : Տար. 800 ֆ. — Վնասման : 410 ֆ.
Արտատվում : Տար. 1-100 ֆ. (տվ. հարկով տարվում)
560 ֆ. (շաբաթական տարվում) — Հարկ : 4,00 ֆ.

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՆ-ԲՈՏԱՆ,
ԻՐԵԱԿԱՆ ՆՈՒՈՒՇԱԼԱՅՈՒՄ

ԱՊՐԻԼ 75

Sous le haut patronage de M. Jack LANG.
Ministre français de la Culture, de la Communication, des Grands Travaux
et du Bicentenaire

SYMPOSIUM INTERNATIONAL
sur

LA PROTECTION DU PATRIMOINE ARCHITECTURAL
ARMÉNIEN

12-14 Avril

STRASBOURG, Palais de l'Europe, Salle 100

organisé par
ARMENIEN EDUCATIONAL COUNCIL inc
SOLIDARITE FRANCO - ARMÉNIENNE

avec la participation
du CENTRE de RECHERCHES sur LA DIASPORA ARMÉNIENNE
d'Organisation Terre et Culture
et d'AMITIE ALSACE ARMÉNIENNE

RESOLUTION FINALE

sur
LA PROTECTION, LA SAUVEGARDE
ET

LA CONSERVATION DU PATRIMOINE ARCHITECTURAL ET CULTUREL
ARMÉNIEN

Les participants au Symposium International sur la Protection du Patrimoine Architectural Arménien, réunis au Palais de l'Europe à Strasbourg du 12 au 14 Avril 1990,

Convaincus que l'architecture arménienne représente un héritage historique, artistique et culturel unique, dans le patrimoine de l'humanité,

Conscients de la nécessité de préserver, restaurer et conserver tous les témoignages de cette architecture en raison même de son caractère universel en dehors de toute considération d'ordre idéologique, politique, national, religieux ou autre,

Constatant par ailleurs l'état d'abandon et de dégradation extrêmes dans lequel se trouve une grande partie de ces monuments situés sur toute d'étendue de l'Arménie historique, condamnés à disparaître si aucune mesure d'urgence n'est prise pour en assurer la sauvegarde,

1. Décident de créer un comité scientifique permanent chargé de la surveillance et de la conservation du patrimoine architectural arménien,

2. Engagent les Etats sur le territoire desquels se trouvent des témoignages du patrimoine architectural et culturel arménien à prendre toutes les mesures d'urgence qui s'imposent pour en assurer la protection et la sauvegarde, conformément aux engagements internationaux qu'ils ont contractés dans le cadre de l'UNESCO et dans celui du Conseil de l'Europe.

3. Invitent les organisations internationales compétentes à accorder une attention toute particulière aux menaces qui pèsent sur ce patrimoine et à intervenir auprès des Etats qui négligent leurs obligations dans la matière,

4. Invitent la communauté internationale et en particulier le Conseil de l'Europe, à mettre en place une commission mixte

Adoptée le 14 Avril 1990 à Strasbourg.

Երևանի քաղաքի մարզպետի պալատի մեջ 1990 թվականի ապրիլի 25-ին, չորեքշաբթի, կայացավ Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարարի նախագահությամբ «Հայաստանի Կուլտուրայի և ժառանգության պաշտպանություն» թեմայով համաժողովը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

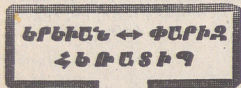
Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

Համաժողովին նախագահեց Հայաստանի Հանրապետության Կուլտուրայի նախարար Մ. Մանուկյանը։

ՀԱՅ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄՆԵՐԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐԻՆ ԵՎ ԲՈՒԿՔՆԵՐԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐԻՆ ԿՐԹԱՆԵՐԻՆ ԵՎ ԲՈՒԿՔՆԵՐԻՆ

(Ծար. Ա. Էջմ)

ևևարական հաշիւները, որոնք կապուած են աղ. քաւարին, որ Ժարը կը տարուի գրամատուր. Թէ ինչպէս խնդրոյ տաւոր-կայ անձերը, որոնք ուսումնական հե-տաւորինքն նախաձեռն են, քիմիայի գը-րաւոր՝ Սիւնիքը շին զգար Թէ որոնք աղղը է հրապարակել իրենց հաշիւները: Թուանային կ'ըսէ Թէ անկերը ծա-նաւ է, մեծածախ կերպով, Սիւնի-քընի (ճաղամով ուսումնացի) որ միայն կերպ շատուարականացել, լեռն յա-նարը կը ցուցարարի Թէ - Էճ - 1-ին որ միայն 30 Տարր քիմիայի տէր զը-մէր է...: Մնաց որ այն տեսիլը թու-չցարարուի, համարաւ աւելի կը նշատուէր Թուանայի նոր իշխանու-թեանց:

ԵՐԵՎԱՆ
(ԱՐԴՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ - ԱՊՐԻԼ 13 / 19)

«ՆԱԽԻՐԱՅԻՆ» ՄԱՍԻՆ

Ապրիլ 14-ին Հեղինակը գործատան մէջ տեղի ունեցած զրոյրիկին արտա-նետան գրամատուրը լայնաշաւան նպատակով Հայաստանի նախարարաց Խորհուրդը կապուարական յանձնարար մը նշանակած է:

Յանձնարար մը կ'ուսումնասիրէ ար-տանետան գրամատուրը եւ մէկ շարա-թէ, կապուարական կը ներկայացնէ քննութեան արդիւնները: Յանձնար-րները պատասխանատուութեան կ'ենթա-կուին:

✱

ԿՈՉՈՒՄՆԵՐ
ՄԵԱՆՈՅԹԻ ԳՈՐԻՄԶՆԵՐՈՒՆ

Հայաստանի Գրադոյն Խորհուրդը նա-խադասութեան հրամանագրով պատուի կուսման շնորհաւ են հետեւեալ ան-ձերուն:-

Երեւանի «Է. Ղափնեան» գրամատու-ր-կան Թարգմանի զեղարուական գը-կաւար Արմէն Խանգիլիանի՝ Արեւիստի վատուար գործիչ:

Երեւանի «Ե. Թուանեան» տիւրիկա-յին Թարգմանի զեղարու տկարի: Արմա-յի Սարգիսի՝ Արեւիստի տկարիչ:

Արեւիստի «Է. Խաղապեան» գրամա-տուրական Թարգմանի զեղարուներ Թու-նի Արմէնի եւ Գաղիկ Սարգիսի՝ Արեւ-իստի տկար արտուար:

ԱՊՐԵՆ ԽԱՋ

ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

ՓԱՐԻՅԻ ՄԱՍԻՆԱՅԻՐ

Պէֆնեթի Օգափուրիկան կա-յանի զիւնուները կը սկսին Ծարաթ, Ապրիլ 28-էն (ամէն շարաթ) Ժարը 15-էն 17, ընկերու հինգ Ս. Բարանի-կանի եւ Ս. Թաշեանի ծաւ, ներկայացը-նելով անուն, մականուն, ծննդեալ թուա-կան եւ կապուարով վարարութիւնը: Կարելի մասնահիշել:

Հայի Պաշտեանի եւ գրամատուրի՝ Բիւ-թիկ եւ Օլիվի-ցաւով կը ծանուցանին իրենց մօրեղոր կ. մեծ - մօրեղոր՝ ԳԵՂԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆԻ (ԲԱՅԻ ՕՐԱՅԻՐԻ, Գարակիւնով որքանից նախկին ամ) Ժարը, որ պատասխան Ապրիլ 13-ին, 80 տարեկանին:

Արեւիստի զիւնուները տեղի կ'ու-նեցան, Ուրաթ, Ապրիլ 27, Ժարը 10, au Colombarium du Cimetière du Père Lachaise.

Կրաման արարարութեան մը կը կա-տարուի Ծարաթ, Ապրիլ 28, Ժարը 14-ին, Ծարիլիէյի Ս. Նշան Եկեղեցին եւ անհիւ-ններ կ'ամբարտնջ Ծաւանդի (Եղէ) զերեկանատուար:

Prof. H. Bichakdjian
v / d Grintestraat 3
NL 6524 RG NIMEGEN, Pays-Bas

Ապրիլ 28-ին Ամառի Բիւնիքեանի եւ գրամատուրի՝ Գաղիկ, Գաղիկ, Մարի, Բարաթ, Գաղիկ, Խալիկ, Մոսիս, Բարաթ, Կ. Ղափնե, Տէր եւ Տէրիկ Մոսիս Բիւնիքեանի եւ գրամատուրի:

Եւ ընտանեկան թուր պարագային, իւր ցաւով կը ծանուցանին իրենց ա-մառանք, հօր, գրակի, կերպ, հօրեղ-որ եւ արքայաւոր:

ՓՈՒՄ ԳՐԻՄԻՆԻՍԵԱՆԻ
յանարանական ծաւը, որ պատասխան Ապրիլ 23-ին, 57 տարեկանին:
Յուրարարութեան կը կապուարի, Ծարաթ, Ապրիլ 28, Ժարը 9-15-ին Իսիկ Ս. Մարիստ Աստուածային Եկեղեցին, 6 Ալիքի Գաղիկ:

Միւսաղը շարագողներն կը խնդրուի մերկայ իբրեւ այց նկատուի:

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE D'ALFORTVILLE

— Histoire et Actualité —

CONFERENCE

Révérend Père NERSEH BABOUDJIAN sur le thème

Le rôle spirituel et culturel du Patriarcat Arménien de JERUSALEM dans l'Eglise Apostolique Arménienne

Vendredi 27 avril à 20 h 45

— Entrée libre —

MCA 9, rue de Madrid, 94140 Alfortville tél : 43 76 55 89

ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ

ԱՊՐԵՆ ԽԱՋ ՎԻԵՆՆԱ ժամանակի զարուարութիւնը: Մարիկ կը հրաւիր իր անդամահիշելը, Ուրաթ, Ապրիլ 27, Ժարը 20-ին, Մալիկի ծաւը: Կարելի ցարկար:

ՈԳԵԿԱՉՈՉՈՒՄ ԱՊՐԻԼ 24-Ի

Ի Ս Ի

Կապուարարութեան Իսիկ Հայ Առաքելական եւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու ու շրջանի կուսակցութիւններու, միութիւններու ու կուսակցութիւններու:

Կ Ի Ր Ա Կ Ի Ա Պ Ր Ի Լ 29 - Ի Ն
Ժարը 10-ին Գաղապար կը հարգանքովան ժամանուր արարարութեան, Ժարը 11-30-ին Համարութեան Հայ Առաքելական Եկեղեցի, առէն, Ժարը 11-45-ին Թափարի մէկնուր, Ժարը 12-10-ին Համարութեան Ապրիկան Երեւանի Յուշարանի առէն, Ժարը 12-30-ին Ծարիլիէյի Երեւանի Եկեղեցի, Ժարը 12-50-ին Ծարիլիէյի Երեւանի Եկեղեցի, Ժարը 12-30-ին Մարիկիւնի Երեւանի, Ժարը 13-ին Երեւանի Երեւանի Եկեղեցի:

Ա Լ Ե Ո Ր Վ Ի Լ

Կապուարարութեան Ապրիլիկ Ս. Պաղոս - Պաղոս Եկեղեցի, Հարարարութեան եւ հարկան թուր միութիւններու:

Կ Ի Ր Ա Կ Ի Ա Պ Ր Ի Լ 29 - Ի Ն
Ժարը 10-30-ին Գաղապար կը հարգանքովան, Ժարը 12-ին Համարութեան Եկեղեցի, առէն, Ժարը 12-15-ին Թափարի զէր Խալար - Յու-շարան (Place Carnot), Ժարը 12-30-ին Մարիկիւնի Երեւանի, խալար եւ արքայ:

ՎԷՄ ԵՆ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԼԼԻԻԲԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ

ՀԱՊՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՆ

1983 Դեկտեմբեր 23-ի իր կապուար Պ. Նափնեանի Պիլիքեանի, մահանգութեան կըստ Լիւնի մէջ, 1984 Ապրիլ 12-ին, իր ժամանա-կան հարաւորակ յատկացուցած է կապուար:

ՎԷՄ ԵՆ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԼԼԻԻԲԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ
Հիմարիկի հարկանի տակ, թուր հետեւեալ նպատակներուն՝

— Բաշարիկ լիւնիքեանի հետադարձութեան եւ ի մասնաւոր թաղիկի շար:

— Մասնակցի իմիւրանական Հայաստանաց Եկեղեցին ընկե-րային եւ իրեղարութեան մեծարկութեան:

— Բաշարիկի երեսուար արեւմտեղեկները ըստ Հիմարիկ Վարդիկ արուածներուն:

— Կարկան թարգմարութեան մը կը զործի:

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
Secrétariat Administratif / La Malmaison
18, rue Louis Tourte - 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

որ արարանքը կըստ էր Տէր եւ Տէրիկ Պիլիքեանի եւ որ կը-րնայ օրդարարութիւնը ցուցանողներու, մարիկներու, համարարը-րակիկներուն, մալիկներուն եւ Երաժշտանի հարաւորներուն:

Եւ յարարար հարաւոր - զուս հարկան ժամանարարան, Ե-ւային:

Պիլիքեանի Հիմարիկի հարաւորներուն նոր մէկ յատկա-ցուած թուր արեւ ընկեղարութեան որ կըստ նպատակի իւր ըստ Հիմարիկի վերիկեալ նպատակներուն:

Աւ աղ, զիւնուները զէր է զիւ Հիմարիկի Բարարարութե-րան՝ մինչեւ 1990 Ապրիլ 30-ի պարմանամին մէջ:

Յատկացումները զիւր հարարարութեան յատկային:

Ի Դիւայ
ԼԷՄ ԵՆ ՆԱՓՈԼԷՈՆ ՊԻԼԼԻԻԲԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ
ՎԱՐՈՅԱՆԻ ԲԱՐՈՒԻ ՆԱՊԱՅԱՆ
ՓՈՒՆ. ՓԻԼԻԻԻԲԵԱՆ

Une Journée à BRUGES

La Croix Bleue (Section Chaville) organise le Dimanche 20 Mai Une Journée à Bruges (Belgique) aux prix de 360 Frs, comprenant le transport, le déjeuner (boissons non comprises), promenade en bateau sur les canaux.

Départ de Chaville à 6 heures; Retour vers 22 heures.

Réservation par téléphone : Mme Garabedian : 47. 50. 58. 49. Mme Der Kaloustian : 47. 50. 64. 37.

Imprimé sur les Presses du Journal «HATCH» 83, rue d'Hauteville - 75010 Paris

Commission Paritaire : No 55935 SIRET : 51027317 A R.C. Paris

ԵՐԵՎԱՆ, ՆԱՊԱՅԱՆ, ԱՅՈՐԻՆԻ, ԲԱՐՈՒԻ ԵՄԵ 3500 ANS D'HISTOIRE

MONTAGE AUDIOVISUEL
L'ARMÉNIE D'HIER DANS LA TURQUIE D'AUJOURD'HUI
Samedi 28 Avril à 20 heures 30

Photos : S. BOUDOYAN

Montage : Mme PONCHON DE SAINT-ANDRÉ

U. G. A. B. EGLISE ARMÉNIENNE 339, avenue du Prado, Marseille 8°

— Entrée libre —

LE COLLEGE ARMENIEN TEBROTZASSERE
est heureux de vous accueillir à bord du «Château Gaillards»
Le Samedi 12 Mai à 20 heures
POUR
UNE CROISIÈRE SUR LA SEINE
AVEC
UN DINER DANSANT
(AMBIANCE ARMÉNIENNE)
Départ : Quai de Grenelle Paris 15e, face à l'Hôtel NIKKO.
Lever de l'ancre : 21 heures précises.
Prix : 400 Frs.
Tenue de soirée
Réservations en téléphonant : (1) 43. 81. 01. 72

Ինչ որ հետաքրքրական է, այն է որ փա-
րկեան մեր տեան՝ օրաթիթիթեր թի-
կաթը, բայց արձայանող մեր տուր Գաթիգէն
հաշարաւ որ դրնննրով հրուու հալկեան
յալկերու (Նիւ-Նորթ, Նրեան, Թեհրան,
Ուաշինգթոն), բայց օրքան գիտնն (թի-
րեան մեր աշխարհ փրկիկցաւ) մասին տող չը-
գտտնր Գաթիթի ցոյցին մասին...:

(Եսթ. Ա. Էջմ)

ՀԱՅԵՆԱՅԻՍ

առտու այ հասանելիները երևան, նոր լուրեր առնելու համար Արարիկայի Ե-կեղեցուց մասին, գործարարս ոչ մեկ կար չէ մամէ Արարիկայի և Երեւանի մէջ: Բաւ անդալի լուրի մը, խորհրդային երկրէ մասն էր:

ԲիժՆի մէջ, երբ զուր կ'ըլլէր ընտրական հաւաքովի մը, Սոսիալ — Դեմոկրատ կուսակցութեան պարագայովը՝ Օսթրա Լաֆանթին մասնովի մը երեւոյնքով: Մարկեմուշով երևե մտեցած է կրն մը, որ յանդարձ գտնով մը հանած է մարկեմուշին և զաւանստարած Լաֆանթինը ծածրակէն: Բո՜նի զարդական դիտուր մըցալիցը ծանրորեն սիրուողուն է, բայց Հինգշաբթի օր, երբ յաւարարուէր որ կեանքը փրկուած է: Բո՜ն, որ մասնափորձին առնել, ճաշ հիւրն էր, ելիլի Միլիերանի, անիկապէս հեռու մարտն է, իր փրկուածու այ չէ ծածկուած: Կր թուի որ մասնափորձը զարդական րոնով շունի և աւելի խելարարի մը զորքն է: Լաֆանթին զանկալուին է իմ — Փե — Տէ-Ի Բիկուսի մը 2-ի ընտրութիւններուն համար: Ամէնէն ծանով զաւարական դէմքն է իր սերունդին, ինչեւնա՞ւ: Վարչապետութեան երկ և կուսակցութիւնը ընտրութիւնները չափ: Կր խառնուին որ կ'անցը կ'ը փրէ, ֆրանսացի խոնարհ մը անի, կ'ընեն այ շատ կ'ը փրէ, բայց խառնուած է անուանա՞ւ, նախքան երկրին նախարարական լուրեր, էրէ, անուշա յայտն է: ՄՏՈՒՄՈՒՄՈՒՄ նախարար Լաւորանիէր կ'ը յայտն մը ստորաբաժնէ է Բիկուսի մէջ (Ապրիլ 26), որ կ'ը չեւեկ սկսորդը զանի հին ստանդը և կ'ը ըստարի թէ ինչե՞ խորհրդային խոնարհութիւնը, որս-մարտութիւնը փրկու է, որովհետեւ: Հիւստանիա չէ փրկուէր որ անկախութիւնը հաստատել այ՝ վերահաստատել անկախ Պետութիւն մը, որ օտար ուժ մը և կ'ը ըստնի անհաստատուած են բացարձակ անորոշակութեամբ: Միւս կողմէ Վիլիելու յատուկ կ'ընէ մը անուշա՞ւ է ըստարարութիւնն էր մէկը զանի համար անտեսական լրագրական դէմ: Փոխ — նախարարականներն է կ'ը յայտարարել թէ Հինգշաբթի և Ուրբաթ ըստարի, երեւոյնքով: Ուրբանի և ԿիժՆի (sic) պիտի քրիթան ինքուկ մը ապագայի: Համար խառնական գաստին...

Պ. Արամ Դարբան, Տէր և Տիկին Օհաննէս Գրեգորեան և զաւակները, Տէր և Տիկին Զովիկ և զաւակները, Տէր և Տիկին Լեւոն և զաւակները, ինչուս նաեւ Տէր — Յակոբեան, Դաւիթեան, Պարսիկեան ընտանիքները կ'ը ծածու-գաննի թէ հայկականութեան պատան կ'ը կատարուի, Կիրակի, Ապրիլ 29, Փարիզի Ս. Յովհաննէս — Մկրտիչ Եկեղեցին իրենց կ'ընէ մօր, մեծ — մօր և ապագանին: Տիկին, ՏՈՒՄՈՒՄ ԴՊՐՈՒՄԵՆԻ (մեծիկ, Դաւիթեան) մասնաւոր ընտանիքին ի իշխանով:

Ի գիտութիւն ողբացալի իշխանով յարգողներուն:

ՄԱՐՍԷՆ

Ք Է Ի Ր Է Ս Մրցոյ Թարգմանչաց Մարչ եկեղեցոյ 339, avenue du Prado

Մարտիկ Մարչ եկեղեցոյ Տիկինաց Եաննէսուսի մը Եաննէս Գ և 10 թուականներուն կողմակցութեամբ է Քէրէն մը և խառն Եկեղեցոյ պարտաւորութեան: Ան սեղի պիտի ունենայ Եկեղեցոյ Մարչի Տան արաններուն մէջ:

Այնպիսիները կ'ընան ստանտուն մամր Գ-էն միջին, երկնային մամր 19 ալիքին գտն ստանց ընդմիջուած:

SOIREE DANSANTE

A LA MAISON DES ETUDIANTS ARMENIENS
57, bd. Jourdan, Paris 14
SAMEDI 27 AVRIL à 22 h
AVEC L'ENSEMBLE D'ARON

ՈԳԵԿՈԶՈՒՄ ԱՊՐԻԼ 24-Ի

Ա Լ Ֆ Ո Ր Վ Ի Լ

Կողմակցութեամբ Այգորիկի Ս. Պօղոս — Պետրոս Եկեղեցոյ Հոգարարութեան և հայկական քաղաքային կ'ը իր Ս. Ս. Ս. 29 — Ի-ն մամր 10:30-ին Պատարար և հայկականութեամբ 12-ին Համարած-րած Եկեղեցոյ առնել, մամր 12:15-ին Թափօր դէպի Սաշար — Յուարան (Place Carnot), մամր 12:30-ին Մարկեղեցականի գետեղած, խոսք և աղօթք:

LE COLLEGE ARMENIEN TEBROTZASSERE
est heureux de vous accueillir à bord du «Château Gaillard»
Le Samedi 12 Mai à 20 heures
POUR
UNE CROISIERE SUR LA SEINE
AVEC
UN DINER DANSANT
(AMBIANCE ARMENIENNE)
Départ : Quai de Grenelle Paris 15e, face à l'Hôtel NIKKO.
Lever de l'ancre : 21 heures précises.
Prix : 400 Frs.
Tenu de soirée
Réservations en téléphonant : (1) 43. 81. 01. 72

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE
Le Comité de Paris
vous convie à son
DINER DANSANT
animé par
MARTEN YORGANTZ
Jeudi 3 Mai à 20 h 30 précises
au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e
— Participation aux frais 350 Frs. —
Le nombre de places étant limité, il est conseillé de réserver en téléphonant au :
45. 20. 03. 18 de 14 h à 18 h du lundi au vendredi.

**SAISON 89/90
DE LA QUATRA**
SALLE GAVEAU - 17e ANNÉE

Avec le concours de l'U.G.A.B.
et de la Fondation C. Gulbenkian
VENDREDI 4 MAI A 20 H 30
HOMMAGE A UN COMPOSITEUR
A L'OCCASION DE 70ME ANNIVERSAIRE DE
ALEXANDRE HAROUTIUNIAN
Programme composé de ses œuvres.
Le compositeur au piano. — Première audition de son concerto de violon en France.
L'ORCHESTRE DE CHAMBRE D'ARMENIE
Direction et solo violon
ROUBEN AHARONIAN
Prix des places : 150 — 120 — 80 Frs. Etudiants : 50 Frs.
Libeller les chèques à l'ordre de l'Association QUATRA.
3, rue des Saints-Pères - 75006 Paris — Tél. : 42. 60. 74. 78

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN

COMMUNIQUE

Suivant le testament en date du 29 décembre 1983, Monsieur Napoléon BULLUKIAN décédé à Lyon le 12 avril 1984, a laissé son actif successoral à la constitution d'une :

«FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN»

sous l'égide de la FONDATION DE FRANCE
ayant pour objectifs suivants :

- Encourager la recherche médicale et particulièrement sur le cancer;
- Participer aux œuvres sociales et d'entraide de l'Eglise Arménienne d'Etchmiadzine;
- Encourager les jeunes artistes suivant les décisions du Conseil de la Fondation.

Un secrétariat administratif fonctionne à

LA MALMAISON
18, rue Louis Tourte — 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

qui était le domicile de Monsieur et Madame BULLUKIAN, et qui pourrait être utilisé pour des expositions, conférences, colloques, séances culturelles et musicales, et à la constitution progressive d'une bibliothèque spécifiquement arménienne etc.

Il sera procédé à une nouvelle attribution des revenus de la Fondation en faveur de toutes associations qui pourraient prétendre à une aide selon les objectifs précités de la Fondation.

Les demandes doivent être adressées au secrétariat de la Fondation dans un délai expirant le 30 avril 1990.

Les attributions seront proclamées ultérieurement.

pour le Conseil d'Administration de la
FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
Le Président
Professeur Pierre MARION

SERGE BALIAN

ԴԺՈՒԱՐԻՆ
ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵՐ

դրալից Մ. Բեան աղաղակաբար
հայտնեց հետևյալ պատճառներու
մասին: Վերջին երկուստեան
ին արտասպառեմ կամ արտա-
քսեմ մը դրականորէ տացնով իրեն
ընդէն հայրանքի: Այս երեւոյթ-
նէն հակադրեցնով իրեննոր տակաւ
հաշտեցնէր դատաւայիններու մօտ:
Եր դրական երեւոյթ իր նկատ-
մանու դարձը, իսկ ուրիշ մաս մը
դատէ: «Մտածողն ուրիշ» մը
հետեւեալ Արքիւ 13 - 19 իրենի շա-
ւի. Գնաւորաբար իր մեկնարանի
հետախուսանելով իրեն ուղղուած
ներու:

արարած մեկ արցադարձման հետքերը՝ ապացույց ի՞նչ կը լինե՞ն անհայտ մի գոգոխության նկատման և մատուցի բնեմեռության՝ կը ցույց եկարայ՝ զատ հանույժ մարգարտաբան փայտաշմբուխ տալ զլուսնի երանիկներ։ Անարտաբար տառապանք է՛ք իրեն շամբ տալ տիեզերանք մասն կը կամենանակն քաղաքի լիկանքի քաղաքի քաղաքի է՛կին է՛ մինչդեռ քաղաքի լիկանք մը զարմանալի է՛ք, ու ստիպ է՛նք դարձածուր լուսնու, ծոցն ձեզ զլուսնանի քաղաքան, ճոր երկրի մը լիկանք շախմատի ետ կհմտածին ուսը յաշու լիկանքի։

որոշություն մէջ Սոյսեհիցին յա-
տար կը դրաւ. անտարակուսե-
լենիքին հանդէպ իր մեծ սէրը,
հաստականութիւնը կ'իշխէ ալօր
սոյին գրականութեան. ու զինքը
սոյս, հակահրեայ, մենատիրա-
ւոյն ցոյց տալու բոլոր ջանքերը
էն մնացած են:

տախտե կը խօսէ նաեւ ուսւ ժո-
նէն մօտ յայտնուած ալլամերժու-
թեան խմբակներու մասին, այս զե-
րին պայթեան երկիրներու դե-
տակը հասկցած էն օտար նկատ-
մասով: Մինչդէռ Հրեայ տարրը
ըր վարտուի երկրէն, հախառը
էս ինք կ'ըսէ, Իսրայէլ մեկնած-
մայն իրենց յարմար աշխատանք
կը ու համարկումի դժուարու-
ւնեան:

կելով հակահերայ տրամադր-
ւորու, զբաղեւոր կ'աւելցնէ թէ
անհրաժեշտ բան է Ստալինի կամ
պատմաճով դատապարտել ամ-
ացի ժողովուրդը, նոյնպէս, ծայ-
թին է կարծել տալ թէ համայ-
նապաշտպան 376 հազար տն-
ւում 19-56 է հրեաները առաջ տա-
նախորդութիւնը ու յաջողեցան 100
զոգ ուսւ ժողովուրդի ներքաշէ

[illegible]

ՏԻՐԱԿՈՒՄԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ԴՐՈՒՄՆԵՐՆԵՐ ՀԱՐՑՆԵՐ ՎՃԷ, ՄԱՐԿԱ 24, օճիկ
նկերպը և հանդիպումը մեր Արթուրն Արդյ-
ունը հետ օրակազմի հարվածում Լուս-
նեբբյուրին, յուրաքանչյուր դասարանի մասին
պեղծված իրենցիկ տեսքը և Հայ կուսա-
նական ներկայից չափի փոխադրա-
նելի՝ Վահան Խոսրոսյան: Արթուր Արդյ-
ունը, որ այցելում է Արևմտահայաստանի
հայերին հայադրական թաղերին ու դ-
րաներին, ցուցաբերում է իր ներքաղ հի-
մունքները՝ իմա փառալու Հայ ճարտարապե-
տական իրենցիկ տեսքին՝ լրացուցի-
կը քաղաքարվեստներով:

ՀԱՅԿԱՎՈՒՏԻ Ռոզ եւ Ալեք Փելպոս
արժարանի «Սողապական» սրահին մէջ,
արտ 31, տեղի ունեցած է Հայ Օգնու-
եան Միութեան Արեւածեան Ամերիկայի
սրահթօրէլ յարժարաննիլու արտասա-
նան մըցոյթը: Դասական կազմի արտ-

ենդ տարուան քաղաքացիական պատե-
ազմի մը մէջ :

Միտա է նաև, միշտ բառ Գոնոպարտիկ-
կարծել որ արտազգայթող դէմքերը
բմանի են զրպարառութիւններու . անոնց
եւ մասը բանտարկուելու վախով խոյս
ուած է ու իրենց բրածը ոչ թէ մրտաւ
իրենց հայրենիքը, այլ չհասել անոր
բերութիւնները ու քննադատել:

Արեւմուտք մեկնածները հեռամուտ ե-
ւա՞ծ են խառնու եւ դրելու պայտու՞թեան
չն յոյսով որ իրենց հատորները հա-
նելով ներսնադնեան ձեռքը, գարթօնքի
ը պատճառ պիտի դառնային։ Ու այժօր
արեւել չէ բսել թէ արդիւնք չեն տուած
իրենց սպառումները։ Դիրքին է դատա-
արեւել, թայց դժուար է հաղկաւ։

Ֆրանսուայի մէջ դիմադրական շարժու-

ՀՈՒ-ի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային վարչութեան փոխ - ատենապետուհի Սոփյէն Շահապըեան :

[illegible]

ԼԱՍՎԻՆԵ Ամերիկահայ Միջնորդային
Գործընկեր ՖԻԶ, Մարտ 20, տեղի ունեցող
Հ Նոր Սերունդ Մշակուի թային Ռուբին
«Հայրեն» երգչախումբին անդամին հա
մերկը՝ զինավորակված հայրենին
գրասան խորամարտ Սերգեյ ՏԷՆ՝ Ղա
զարկանին: Համերգի սեղանին խոսք առա
նե Լա Վերն համայնաբանի երտաշու
թխան րամբի զտասխանեղեն տղեր
Գեթի Լինգենի և խորամարտը: Նորաստեղ
երգչախումբը հանդես եկած է երկայնակ
ին, Կամիստան, Չուխանյանի երգերով:

մին մասնակցելէ հոր վերադարձոց մ
պատճառ և թէ խզէ խալէ ունի այն ըն
կերեւորէր ճամա արտը իր արդուանիկը
վերադարձան ին իրեն հետ ու զո՛ւ զար
ձած մասսիկեան վայրայութիկեան: Եոյ՛
իւկ երկրորդ տնօրէնի արտադրաձեւն
իր իրաւունք՝ ունի իր վերադառալու
բաժնի ար իրենց իրերին վէճ կեդրոնացմ
ճանբարները կը սպառէին իրենց: Եւ ին
քանի՛նեան լը՛նան, բոլորողները սա
լիկեան օրերու միտին կ'արժանանայ
եւթի տարի ճամա, ապա հինգ տարի ար
սը:

Քոնորադադարի համաձայն ներկայի թիվ
ուղիմ գառու մեները արդիւնք են պատ
մութեան սահմանափակ ծանօթութեան
որ պէտք է ամբողջական, առիթ չձգելու
հապճեպ գառու մեներու :

ԳՈՂԳՈԹԱ

ՀԱՅ

ՀՊԳԵՌՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԻՐ ՀՕՏԻՆ

1915 ԱՐԷՏԱՆԻ ՏԱՐԻՆ

ԱՇԽԱՏԱՄԻՐՅՑ
ԵՒ
ԽՐԲԱՐԵՑ
Թ ԷՈՂԻԿ

1. ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆ ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐԺ

Եղիշի Ծ. Վրդ. Պապանյան. — Ծն.
1862 թվականի 11-ին, Սկիւսար, աշ-
խարհական սնունամբ խնամամբ, ուսած
ճեմարան, Արմաւի և Երուսաղէմ ուր
1889-ին վարդապետ ձեռնադրուած է
Կարսի Պատրիարք. տեսուչ Դամաս-
կոս (1894), Բիւրշեւէի (1895 - 1897)
և Գաղլէի (1898), և այլ բնականէն
ապրին՝ վարած քաղաքական և սոցա-

նորագրական պաշտոններ է Պլյոն եւ զա-
տան (սեպտեմբեր 1900), Տրա-
պիտի 1902 - 1904 եւ Կուսման - ԱՖրիկի
Գաբունի խորհրդի 1907, ու նույն տարին ծա-
րայուն լինան տատիկան ստացան Օրման
նաեւ Գաբունի խորհրդի: Սամանապրոն լինել
Վրաստանի տարածքի երեւոյթական եւ անդամ
Կրեմլիական Ժողովի, նաեւ Քերշի ՍՄԷ-
նի խորհրդի: Տարապրոն զանազան
բարձրագույն էր Ֆերիքեյի ու Վարաճանց
Եկեղեցւոյ:

Կարապետի վրդ. Մկրտչեանմ. Ծն. 1848-
 եւ վարդապետ Ժողովուրդում 1898ին կրկ
 մի խնամէ Ս. Քրիստէ վանքին վրդ: Տա-
 րադրութեամբ պահուն Քաղաքէն էր Աթլը Մէշ-
 մէր Ս. Զաւոր Առաքել Նկիւղեցոյ: Զի-
 րապարտէն վերջ Երուսղէմէն հիւանդ
 դառնալով՝ պատաշարսեցաւ Աղապէն
 հիւանդանոցին մէջ եւ հոն վախճանեցաւ
 1920-ի զարեան:

Իսկ Արմաշական նորընծայ երեք վար-
դապետներն ու զպրեմիանքիան սաները
յիշուած են իրենց կարգին :

Պոլիս գտնուելով՝ քէ՛ բանտի և քէ՛ ախոբի տառապամեքրու ենքարկուած առաջին և միակ եկեղեցական է *Կէտիկ-Փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցին* պաշտօնավարող՝

Եղիսէ Գինյ. Այվազեան. - Ծն. 1870
Հոկտեմբեր 13-ին Պոլս, Տ. Մարտիրոսի
որդի: Պահ՝ մը իբր ուսուցիչ պաշտօնա-
ւարած անդ, 1903 Օգոստոս 17-ին քահա-

Նայ ձեռնադրուած Ստեփաննոս Եպիսկոպոս Երզնկայի և Սահմանադրութեան Հոգևորական ի վեր մայրաքաղաքս հաստատուած :

Յառաջ քերեկք իր հոամեայ տարազը
բուխեան գրուազեները՝ որոնց մէջ ընթեր-
ցողը պիտի հանդիպի բազմաթիւ կերպ-
կաններու։ — զանազան տեղերէ աքսորեա-
նս մեծ մասամբ վախճանեալ, չտուկալ-
ուստիկաններու բրտուիթեանց եւ ճամբո-
ղծուարութեանց։

1915-ի սկզբները երբ Միսնաթյոյի թան-
ստեղիքի սեփական լեզուից անտեղ չէր
Ս. Շեղեն՝ Ս. Գառնարաբ չօր լանձնա-
բարութեամբ կ'երթայ պաշտօնատաները
այդ բանտարկեալները ցուցակադրելու
համար։ Օր մը եւ ճորրակալուի եւ զոր
պանէն այդ անտանայանիք գտնուի-
նէր ինչպէս զայն զարկաւ ինչպէս
կ'առաջնորդուի Պառնապաճիական Առեւտրա-
բանտը, որպէս կ'ստակաձեւի անձ։ Տես-
նէն զուրկ, երկու տարի եւ հետոյ հոն

[illegible]

(Гуп. 16)

«ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ» ՊԱՐԳԵԻԻ
ՅԱՆԶՆԱԽՈՒՄԲԸ
ԳՈՐԾԻ ԼԾՈՒԱԾ

«Հայերու համար երաժշտութիւնը հոգեկան ու մշակութային պարզմունքի հրապարակապետութիւնն էր եղած չէ, յայտարարեց Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան նախագահուհի Տիգրանուհի Մանուկեան — Սիմոն: «Է.Ռ.Ա.Մ.ը հաստատած է խաչարարական պարզելու մեր նոր սերունդին բնութիւնը: Երբեք առե՛լ մը, որպէսզի ան պատահութիւններ ունենայի՝ որ տաղանդներ ներկայացնելու է: Սփռւաւ տարբեր հոգ:»

Այս տարուան մրցանքը, որ տեղի պիտի ունենայ արձան, վերադաշնուած է խաբախել զորմիլներու, ինչպէ՛ս ջուլմախ, ջուլի, խաչուրիական եւ ջուրմախ Սեւոր հրեան մանուկայի արտաւանդաններ, որոնք ճշայեղեան մարտմ անկն, հրա-
բերական զորմականութեան մը հովան-
ներն չեն գտնուիր, ու ինչ երբ թաղուրն
մէջ պաշտօնական համեղայնի երկր-
չեան ունեցած է Աստուծոյ զուրմ, ինչեղա-
մուտեղ տարբի խաբուրիական ենթակայ
չեն:

[illegible]

Նոյն նիւթին չուրջ, Տիգրին Ռիթա Պալ-
եան աւելցուց. «Մեր ապագան մեր երի-
տասագողութիւնն է: Այս մրցանքը նոր
ստեղծները զրաւեւն լաւագոյն կերպերէն
մին է, քանն ան կ'ընտելէ կեանքի մէջ
յաջողեւն պատեհնութիւն մը»:

Հայաստանի ստորին ձկնորսը, երբ-
եքան իր անհատական ձկնորսիկը,
պարզապես չէր հասնում հեռավոր Տիգրի
Պարսի մասնակ կայանի ե՛րև Ունե-
ն ինչ ներքին քաղաքների մեկ կա-
յանքով Բարձր Երանի կայարանը։ Նյու-
թերթը (Summer Intensi), ու Մեքսիկե-
Համալսարանի ձկնկալարկաբանը՝ Իրո-
զորտովան Հալիբեթի ընտանիքը՝ հիմա-
րակապից իրենցից մեկը, Նյու-
տերթիկ ձկնորսները ապրիլ կրճատը
ընդհատում էին իրենց ընտանիքի
ընդհատումը։ Իրենց ընտանիքի
ընդհատումը, որի մասին կարող էին
հասնել, ու ինքնակապի մեքսիկե-
ն ինչ ներքին քաղաքների մեկ կա-
յանքով Բարձր Երանի կայարանը։

Տիկին Գրիան Նոյնգէս մատանիէն
նստահատան պարզեմի նսնդակի մէջ
գլխով յարդուր ինկններ եւ փայլուն փար-
ք : Սակայն, այլազան պատճառներով
լռու, տն, ժամանակ մը ընդհատուեցաւ
մրցարդը : Թէ Նոյնգապի ախոմար եւ
թէ Մանուկեան չնոյնարի, դեմաճառով
մենեւեռնի արտօնելը, որովհետեւ վերա-
հաստատող զարն : Երեւիկոյ, Նոյնգապ-
ի ախոմարին կարգի եւս նստահատելուն ալ
մատանիէն թափարք երեւան պիտի չա-
նենք թէ որ առաջնորդներ ու զիրենք պիտի
գլխարկեցին :

Մրցանակներ և գովանակություններ կը ստանան նրաթական պարզաներ, իսկ առաջինը՝ Նու Եղբրի մէջ կազմակերպուած համերգային ելոյթ մը: Կորեիէ է լրբացուցիչ տեղեկութիւններ ստանալ եւ զիմաստակարարները ապահովել հետեւեալ հասցէին. -

Aram Khachaturian Music Award
Armenian General Benevolent Union
585 Saddle River Road
Saddle Brook, NJ 07662-9998
U.S.A.

